

Årsrapport 2018

Bien Sparebank ASA

BIEN SPAREBANK ASA

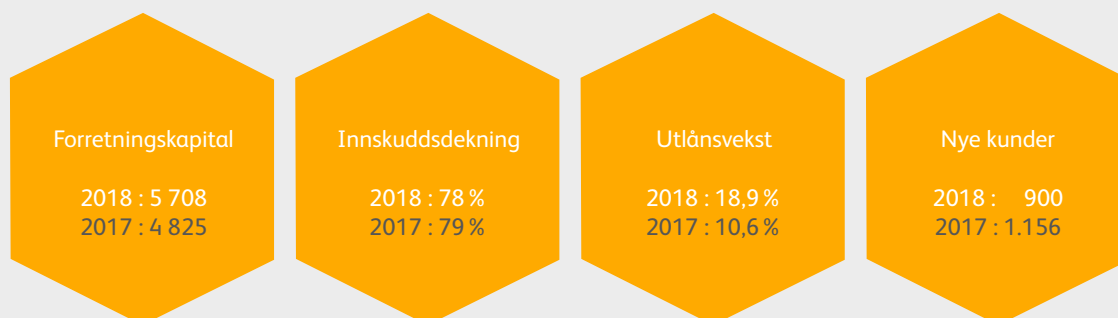
1885 - 2018

133 år

INNHALDSFORTEGNELSE

Bankens utvikling.....	3
Bankens ledelse og styre.....	4
Investorinformasjon.....	5
Om banken.....	7
Styrets beretning.....	8
Resultat.....	16
Eiendeler.....	17
Gjeld og egenkapital.....	19
Noter.....	25
Virksomheten.....	51
Revisjonsberetning for 2018.....	54

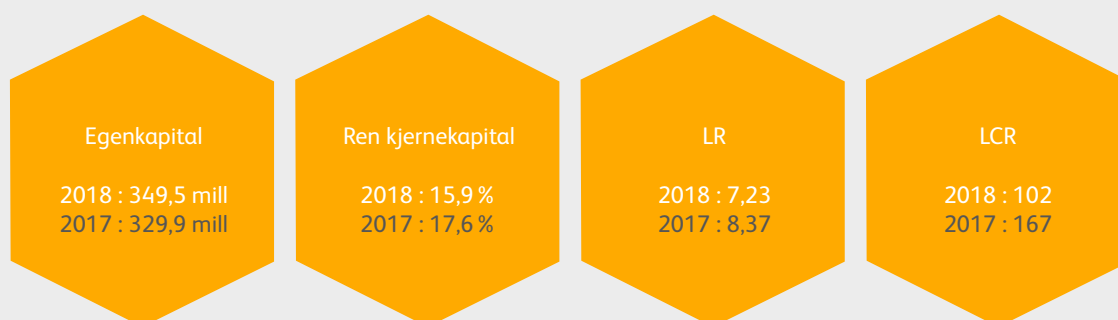
Utvikling siste 12 måneder

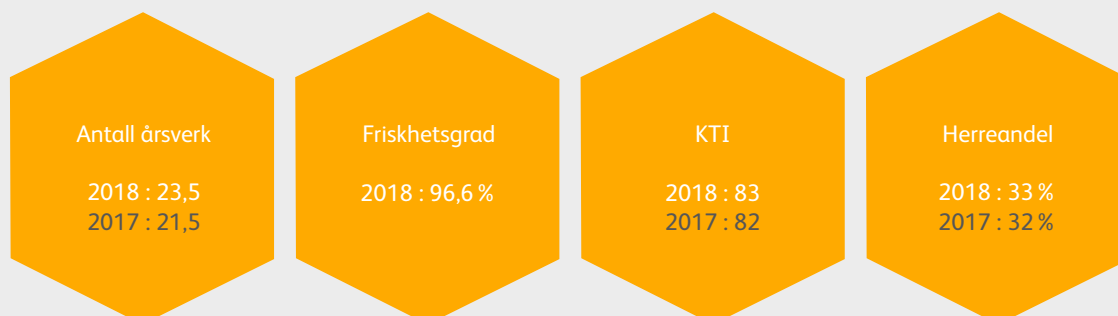
Lønnsomhet

Soliditet

Organisasjon

BANKENS LEDELSE

Øyvind Hurlen,
Adm. Banksjef

Født i 1965 og bosatt ved St. Hanshaugen i Oslo. Startet i banken 1. april 2015. Han kom da fra stillingen som konserndirektør for personmarkedet i Danske Bank Norge. Har til sammen 27 års erfaring fra ulike lederstillinger i Danske Bank og Nordea. Han er utdannet Master of Management fra BI Oslo, og har tilleggsutdannelse innenfor ledelse fra NHH/AF Solstrandprogrammet for yngre ledere 2000/2001 og fra IMD i Lausanne 2010.

Lena Jørundland,
Viseadm. Banksjef

Født i 1971 og bosatt på Ullern i Oslo. Tiltrådte stillingen som viseadm. banksjef i 2011. Har erfaring fra ulike lederstillinger i banken, og har vært ansatt siden 2003. Hun har tidligere jobbet som investeringsrådgiver i Acta Sundal Collier. Er utdannet Siviløkonom (UiA) innenfor internasjonal strategi og ledelse, og har tilleggsutdannelse innenfor ledelse fra NHH, Solstrandsprogrammet 2013/2014.

BANKENS STYRE

Bendik Falch-Koslung,
Styreleder

Født 1979. Bosatt i Oslo. Styremedlem i banken siden 2013. Utdannet jurist og har siden 2005 jobbet som advokat i advokatfirma Stabell & Co, nå partner i advokatfirma Mette Yvonne Larsen & Co. Har møterett for Høyesterett.

Lars Weyer-Larsen,
Styremedlem

Født 1946. Bosatt i Bærum. Styremedlem i banken siden 2017. Utdannet jurist og har vært partner i Selmer advokater i perioden 1988-2017. Gjennom sin praksis har han en bred erfaring og kunnskap om strukturer i banknæringen og spesielt sparebanknæringen.

Andreas Thorsnes,
Styremedlem

Født 1956. Bosatt i Bærum. Styreleder i Sparebankstiftelsen Bien siden 2008. Styremedlem i banken siden 2016. Utdannet som byggingeniør og tømrermester. Driver eget selskap innen prosjektutvikling, prosjekt- og byggeledelse.

Anlaug Johansen,
Nestleder

Født 1954. Bosatt i Ørje. Styremedlem i banken siden 2017. Nestleder i styret siden 2018. Utdannet jurist og har lang bankerfaring som administrerende banksjef i Marker Sparebank.

Iren Tranvåg,
Styremedlem

Født 1962. Bosatt i Oslo. Styremedlem i banken siden 2014. Utdannet Bachelor innen markedsføring fra BI og jobber som CEO i Nordic Finance Innovation AS. Tidligere gründer og CEO for Cicero Consulting AS.

Nina Telle,
Ansattrepresentant

Født 1975. Bosatt i Oslo. Styremedlem i banken siden 2016. Utdannet diplom-økonom fra BI og har siden 2001 jobbet som finansiell rådgiver i banken.

Hege Iren Solberg,
Styremedlem

Født 1977. Bosatt i Oslo. Styremedlem i banken siden 2011. Utdannet statsautorisert revisor og driver Solberg Revisjon og Rådgivning AS. Har tidligere jobbet i Deloitte.

INVESTORINFORMASJON

Bien Sparebank ble omdannet til aksjesparebank den 1. januar 2008. Som en følge av omdanningen ble Sparebankstiftelsen Bien etablert. Stiftelsen skal utøve stabilt og langsiktig eierskap samt ivareta sparebanktradisjonen med gaver til allmennyttige formål. Eierskapet skal utøves i samsvar med alminnelige aksepterte eierstyringsprinsipper og innenfor de rammer og retningslinjer generalforsamlingen har fastsatt.

Første halvår 2017 ble det foretatt en kapitalutvidelse på 71,5 millioner kroner som medførte at banken fikk 11 nye eiere, som sammen med stiftelsen gav banken handlingsrom for videre vekst og utvikling. Høsten 2018 ble det gjennomført en ytterligere kapitalutvidelse på 40 millioner kroner som blir bokført pr. 15.01.2019. Pr. 31.12.2018 var selskapets aksjekapital 150 443 700 kroner, fullt innbetalt og fordelt på 136 767 aksjer, hver pålydende NOK 1 100. Selskapets aksjer er registrert i VPS.

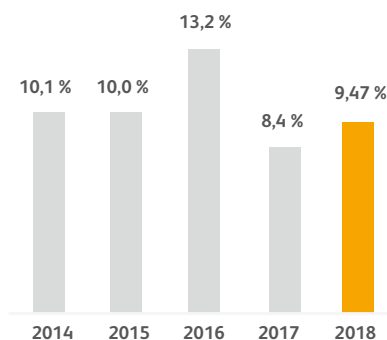
BANKENS AKSJONÆRER

Aksjonærene pr. 31.12.2018	Totalt	Eierandel
Sparebankstiftelsen Bien	107.792	78,81 %
Invento Kapitalforvaltning	5.165	3,78 %
Jernbanepersonalets forsikring gjensidig	5.128	3,75 %
Vidsjå AS	5.130	3,75 %
Carucel Holding AS	5.128	3,75 %
MP Pensjon PK	3.100	2,27 %
A Management AS	1.535	1,12 %
Arild Hestås Invest AS	1.250	0,91 %
Ragnar Berget Invest AS	1.000	0,73 %
Riisalléen Invest AS	515	0,38 %
F. Reme Holding AS	512	0,37 %
Berg Sparebank	512	0,37 %
Totalt	136.767	100,00%

Bien Sparebank har som mål å forvalte sine ressurser slik at eierskap i banken skal gi en god, stabil og konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og kursstigning.

Av resultatet for 2017 ble det utbetalt et utbytte på 9 millioner kroner, tilsvarende en utbytteandel på 37,5 %.

EK AVKASTNING

FINANSKALENDER 2019

Generalforsamling, endelig årsresultat 2018	12.03.2019
Kvartalsrapport Q1 2019	14.05.2019
Kvartalsrapport Q2 2019	13.08.2019
Kvartalsrapport Q3 2019	12.11.2019

Bien Sparebank har børsnoterte obligasjoner på Alternativ Bond Market (ABM) ved Oslo Børs. Banken er derved underlagt børsreglementet med unntak av bestemmelser spesielt knyttet til egenkapitalinstrumenter. Likebehandling ivaretas ved at aksjonærene får lik og samtidig tilgang til informasjon om bankens utvikling og økonomiske resultater. Årsrapport, kvartalsrapporter og andre børsmeldinger blir distribuert i Oslo Børs elektroniske meldingssystem samt via bankens hjemmesider www.bien.no.

Banken

Bien Sparebank ble stiftet 8. juni 1885, og er Oslos eldste selvstendige sparebank med sine 133 år. Banken er en nær og tilgjengelig bank for personer og næringsdrivende i Osloområdet.

Personkunder utgjør ca. 85 % av virksomheten. Banken tilbyr kundene en smart og enkel hverdagsbank, tilstedeværelse ved viktige livshendelser og bidrar til at kundene kan virkeliggjøre sine planer, mål og muligheter.

Banken har i 133 år vært tro til en strategi på kundens premisser, ny teknologi forsterker dette ytterligere. Vi standardiserer og digitaliserer alt som ikke går på bekostning av nærhet i relasjon og nærhet i beslutninger.

Vi erfarer at bankens konsept og posisjonering i markedet står seg bra. Våre analyser tilsier at de største endringene innenfor detaljbanksegmentet i tiden fremover vil komme innenfor produkt og tjenestespekter, samt IT-infrastruktur.

For Bien Sparebank sin del innebærer det hovedsakelig leveransen fra Eika Gruppen AS og de felles løsningene vi benytter gjennom alliansesamarbeidet.

I tillegg til egen drift og utvikling, vurderer banken det som viktig å være en pådriver for modernisering og strukturelle endringer av fellesløsningene gjennom alliansen og/eller i sentrale bransjeorganisasjoner. Vi er derfor avhengig av å inneha reell påvirkningsmulighet, gjennomslagskraft og bestillerkompetanse for å sikre en bærekraftig utvikling.

2018 ble et år med vekst og utvikling på flere områder. Det har vært god tilstrømning av nye kunder. Ny lokasjon har bidratt til økt synlighet og kunde-rekruttering, og vi opplever å attrahere nye kunder som bor eller jobber i nærområdet.

Banken har en visjon om å styrke kundene. Visjonen operasjonaliseres gjennom etterlevelse av bransjenormen for god skikk i alle treffpunkter med kunden. Produkter og tjenester som tilbys kundene skal også understøtte visjonen og være i tråd med bankens etiske retningslinjer. Forbrukslån i form av usikrede kreditter er av den grunn et produkt som vi i 2018 har valgt å ikke tilby våre kunder.

Medarbeiderne er den viktigste ressursen i kampen om markedsandeler. Vi har tro på at muligheter skapes der mennesker møter mennesker. Medarbeidere som presterer på sitt beste er avgjørende for å skape merverdi for kunden. Med stadig nye regulatoriske krav, teknologiske utvikling og endring i kundeadferd, kreves det kontinuerlig ny kompetanse og utvikling av nye og eksisterende medarbeidere. I 2018 har ny lovgivning om antihvitvasking og ny personvernforordning (GDPR) hatt høy prioritet i hele organisasjonen.

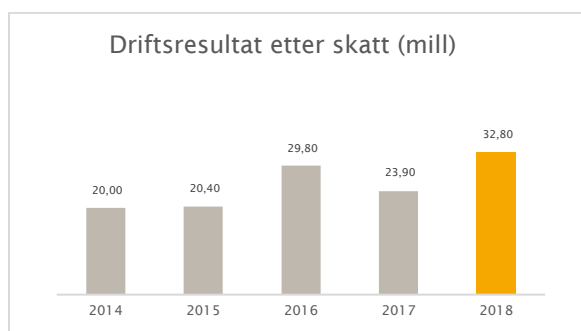
I bankens første 100 år var Bienmannen en kjent skikkelse i bybildet. Banken kom hjem eller på arbeidsplassen for å hente sparepenger til pensjonssparing. Vi blåser liv i historien ved å lansere «Bank på døra», en el-bil som rådgiverne bruker til å reise ut for å møte kunder. På nyåret blir bilen synlig i byens gater.

God vekst og stabilt resultat

RESULTAT

Resultatet før tap og skatt er på 41 millioner kroner. Dette tilsvarer en resultatforbedring på 10,6 millioner kroner, i forhold til 2017. Økningen er i hovedsak et resultat av forbedret rentenetto som følge av økt forretningsvolum og generelt økte driftsinntekter.

Det er god tilstrømning av nye kunder, og aktiviteten i banken er høy. Banken hadde ved utgangen av året 9.428 aktive privatkunder og 1.052 bedriftskunder.

Konkurransen om boliglånkundene er fremdeles sterk og marginene er presset. På lån til bedriftsmarkedet, spesielt til boligutvikling har det vært god etterspørsel og tilfredsstillende marginer. I 2018 har banken hatt en total utlansvekst på 18,9 %, og økt innskuddsmassen med 16 %.

Kostnadsprosenten er redusert til 58, en reduksjon på 9 prosentpoeng fra 2017. Dette kan tilskrives en kombinasjon av økte inntekter og normaliserte kostnader etter relokalisering.

I 2018 ble det bokført en gevinst på transaksjonen knyttet til fusjonen av VIPPS, Bank-ID og BankAxept, som sammen med gevinst knyttet til omdanningen av VN Norge utgjør 3,8 millioner kroner.

Egenkapitalavkastningen etter skatt er beregnet til 9,47 %. Avkastningsmålet for 2018 er 9 %. Styret foreslår et utbytte på 13,1 millioner kroner, tilsvarende en utbyttegrad på 40 %.

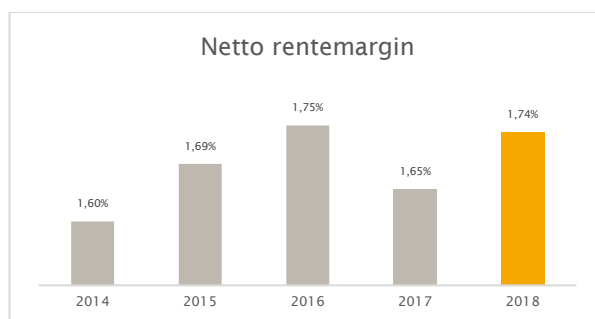
Kapitaldekning og kjernekapitaldekning er beregnet til henholdsvis 19,4 % og 17,4 %, mens ren kjernekapital var 15,9 %.

Netto renteinntekter

Rentemarginen har vist en fin økning i både kroner og margin, til tross for sterk konkurranse. Justert for avkastningen på midler plassert i pengemarkedsfond er rentenetto på 1,74 %. Dette er en økning på 0,09 prosentpoeng sammenlignet med 2017.

Bankens samlede renteinntekter utgjorde 131,1 millioner kroner, mot 113,7 millioner kroner i 2017. De samlede rentekostnadene utgjorde 57,4 millioner kroner mot 52,0 millioner kroner året før.

Bankens netto renteinntekter utgjorde ved utgangen av året 73,7 millioner kroner, mot 61,7 millioner kroner i 2017. Økningen i rentenetto på 12 millioner kroner er i stor grad drevet av økt utlansportefølje.

Andre driftsinntekter

Netto andre driftsinntekter utgjorde 15,4 millioner kroner. Dette er en økning på 0,8 millioner kroner sammenlignet med fjoråret.

Netto provisjonsinntekter utgjorde 11 millioner kroner, som er en økning på 0,7 millioner kroner i forhold til fjoråret. Økningen kan i all hovedsak tilskrives økte formidlingsinntekter fra EBK. Jfr note 2.

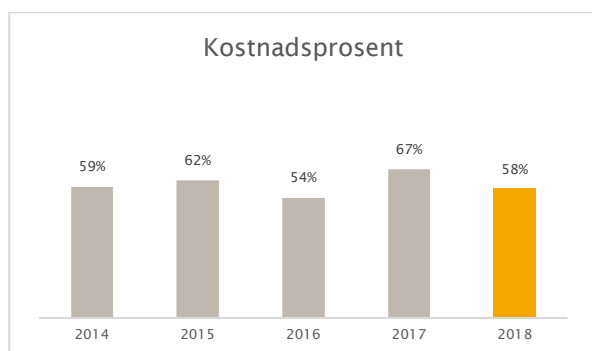
Netto verdiendring på verdipapirer utgjorde et tap på 0,25 millioner kroner. Jfr note 16.

Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning utgjorde 4,5 millioner kroner, en økning på 0,1 millioner kroner fra 2017. Utbyttet kommer fra Eika Gruppen AS og EBK.

Driftskostnader

Det er beregnet en kostnadsprosent på 58, mot 67 på samme tid i 2017.

Totale driftskostnader beløp seg til 51,4 millioner kroner, tilsvarende 1,21 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital. For samme periode i 2017 var kostnadene 51,3 millioner kroner, og 1,37 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Jfr note 6 og 9.

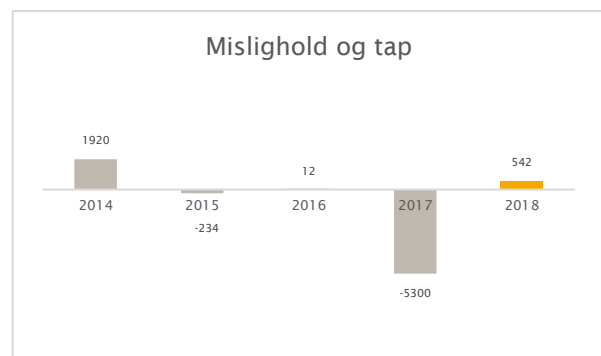
Mislighold og tap

Banken har hovedtyngden av porteføljen knyttet til boligfinansiering innenfor 70 % av boligens verdi.

Misligholdte lån er på et lavt nivå. Ved utgangen av perioden utgjorde brutto misligholdte lån uten nedskrivning 8,7 millioner kroner, en reduksjon på 1,6 millioner kroner sammenlignet med 2017.

Dette tilsvarer 0,22 % av totale utlån inklusive EBK-porteføljen. Det er ikke avdekket grunnlag for individuelle tapsføringer.

Nedskrivning på grupper er oppjustert med 0,6 millioner kroner til 9,0 millioner kroner, tilsvarende 0,23% av brutto utlån. Dette som følge av veksten banken har hatt det siste året. Størrelsen på gruppevis nedskrivninger oppfattes som tilstrekkelig, og gjenspeiler risikoen i porteføljen. Jfr note 11 og 12.

Disponering av resultat

Resultat av ordinær drift før og etter skatt er henholdsvis 41,0 millioner kroner og 32,8 millioner kroner.

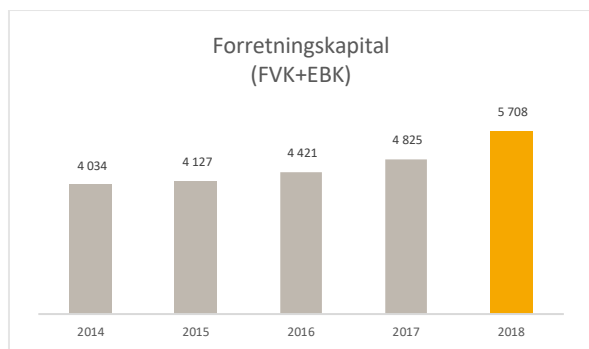
Styret foreslår følgende disponering av års-overskuddet:

Avsatt til utbytte	kr 13.100.000
Tilbakeholdt overskudd	kr 19.706.000

Regnskapet er avlagt under forutsetning av fortsatt drift. Det er styrets oppfatning at regnskapet gir et rettviseende bilde av bankens finansielle stilling og resultat.

BALANSE

Forvaltningskapitalen var ved årsskiftet på 4.584 millioner kroner, en økning på 685 millioner kroner, tilsvarende 17,6 %. Inkluderes lån plassert i EBK har banken en forretningskapital på 5.708 millioner kroner, total økning i forretningskapital tilsvarer 883 millioner kroner.

Utlånsportefølje

Brutto utlånsportefølje økte med 18,2 % tilsvarende 609 millioner kroner. Inkluderes boliglån overflyttet til EBK økte utlånsporteføljen med 806 millioner kroner, en vekst på 18,9 %.

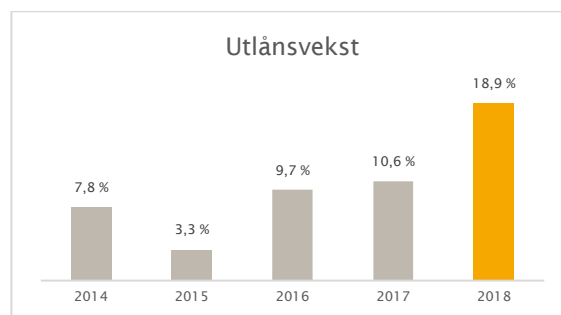
Utlånsporteføljen til personkunder, inkludert EBK, økte med 667 millioner kroner, tilsvarende en vekst på 17,8 %.

Utlånsporteføljen til bedriftskunder har økt med 139 millioner kroner, tilsvarende 26,7 %.

Lån til personkunder, inkludert EBK, utgjør 87 % av utlånsporteføljen, lån til bedriftskunder 13 %.

Bankens risikoklassifisering av utlån viser høy kredittkvalitet med hovedvekten av porteføljen innenfor lav risiko.

Den geografiske fordelingen av utlånsporteføljen viser at 99 % av volumet er knyttet til det primære markedsområdet som defineres som Oslo og Akershus. Lån med pant i bolig innenfor 80 % av verdigrunnlaget utgjorde ved utgangen av året 83 % av totalt utlån mot 84 % i 2017, forøvrig henvises til note 11.

Innskudd og likviditet

Totale innskudd utgjorde ved årsslutt 3.069 millioner kroner. Innskuddene har økt med 16 %, tilsvarende 424 millioner kroner. Dette gir en innskuddsdekning på 77,8 %.

Innskudd fra personkunder utgjør 56 % av porteføljen. 66 % av totale innskudd dekkes av innskuddsgarantiordningen. De 20 største innskyterne fra bedriftsmarked står for 18,6 % av innskuddene, mens tilsvarende tall for personmarked var 4,6 %.

Bankens likviditetssituasjon vurderes som tilfredsstillende med 445,6 millioner kroner i obligasjoner og sertifikater. I tillegg har banken aksjer for 69 millioner kroner, samt pengemarkedsfond for 20 millioner kroner. Obligasjonsporteføljen hadde ved årsskiftet en durasjon på 0,15. Banken har også ubenyttede trekkrettigheter på 130 millioner kroner.

For å møte likviditetskrav og hensiktsmessig likviditetsstyring hadde banken ved utgangen av året en likviditetsreserve på 539 millioner kroner inklusive innskudd i Norges Bank og oppgjørsbank.

Finanstilsynets likviditetsindikator LCR var ved utgangen av året beregnet til 102 %, og ligger over Finanstilsynets krav.

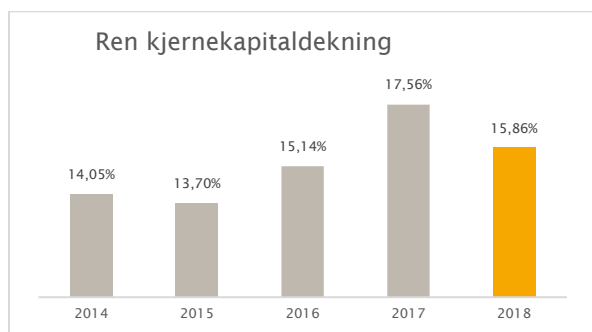
Sammensetningen av aksje- og aksjefondsporteføljen fremgår detaljert av note 16.

Gjeld

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer er bokført til 871 millioner kroner, en økning på 150 millioner kroner fra utgangen av 2017. Ekstern finansiering baseres hovedsakelig på lån med 3-5 års løpetid og med god spredning av forfall. Se for øvrig note 19.

SOLIDITET

Etter resultatdisponeringer har bankens egenkapital økt med 19,7 millioner kroner, og var ved utgangen av året 349,5 millioner kroner.

Netto ansvarlig kapital utgjorde ved årsskiftet 380 millioner kroner. Risikovektet balanse er beregnet til 1.955 millioner kroner, og har gjennom året økt med 216 millioner kroner.

Finansdepartementet vedtok i 2016 å heve den motsykliske kapitalbufferen for de norske bankene fra 1,5 % til 2,0 % fra og med 2018. I tillegg er det innført strengere krav til ren kjernekapital under pilar 2 kravet i kapitaldekningsreglene. Finanstilsynet har fastlagt et påslag for banken på 3,4 % fra 30.06.2017.

Beregning av kapitaldekningen etter Pilar I fremgår av note 22. Styret vurderer bankens kapitalforhold som tilfredsstillende sett i sammenheng med risikoprofil og virksomhetsomfang.

ANSATTE, ARBEIDSMILJØ OG SAMFUNN

Arbeidet med samfunnsansvar er forankret i bankens verdigrunnlag. En forutsetning for samfunnsoppdraget er at banken bidrar til positiv verdiskapning og skaper lønnsom drift innenfor gjeldende rammebetingelser. Hensynet til samfunnsansvar er innarbeidet i overordnede

retningslinjer under konkrete emner som eksempelvis etikk, bekjempelse av hvitvasking, helse, arbeidsmiljø og sikkerhet.

Bankens complianceansvarlig har ikke rapportert avvik i 2018 knyttet til bankens etterlevelse av lover og forskrifter.

Banken har ikke vurdert det som hensiktsmessig å utarbeide et særskilt klimaregnskap da banken kun har et kontor lokalisert i sentrum av Oslo.

Det drives ikke forsknings- eller utviklingsaktiviteter i egen regi, men banken deltar i utviklingsaktiviteter i Eika Alliansen.

Sparebankstiftelsen Bien har som en av sine oppgaver å bidra med midler til allmennnyttige formål, mens bankens støtte til ulike formål er forretningsmessig forankret i sponning etc. I 2018 har Stiftelsen støttet ulike aktiviteter knyttet til barn og ungdom i Oslo.

Ved utgangen av året var det ansatt 24,5 årsverk. Ordinært sykefravær utgjorde 3,4 prosent, korrigert for langtidssykemeldte. Det har ikke forekommet arbeidsuhell i året. Banken har IA-avtale med NAV og i tillegg en bedriftsavtale for helsevern og overvåking av det fysiske arbeidsmiljøet. Ledelsen har gjennom faste møter og hyppig dialog et godt samarbeid med de ansatte gjennom tillitsvalgte og verneombud.

Banken har bonusordning for ansatte innenfor rammene av Finanstilsynets rundskriv 11/2011. Ordningen besluttet årlig av styret. Utbetalingen for 2018 utgjør 25 % av bonustaket på en månedslønn for den enkelte.

Banken hadde 11 AFR-sertifiserte rådgivere ved utgangen av 2018. For å styrke kundeopplevelsen gjennom kompetent og forsvarlig rådgivning gjennomføres løpende opplæring og etterutdanning bl.a. gjennom Eika Skolen. Vi legger også vekt på god opplæring for å sikre etterlevelse av lover og forskrifter.

Arbeidsmiljøet kartlegges årlig, og denne kartleggingen danner grunnlag for utarbeidelse av tiltaksplaner for å bedre arbeidsmiljøet. Årets undersøkelse viser høy medarbeidertilfredshet.

Banken skal gi ansatte de samme muligheter for faglig og personlig utvikling, uavhengig av kjønn og karriere. Fordelingen mellom kvinner og menn i 2018 var på 67 prosent kvinner og 33 prosent menn. Gjennomsnittsalderen er på 42 år og gjennomsnittlig ansiennitet 7 år.

Den formelle ledergruppen har 50/50 fordeling mellom kjønnene.

Begge kjønn skal være representert med minst 40 prosent i styret, jfr. Allmennaksjeloven §6-11a og medlemmene er uavhengige av bankens daglige ledelse. Styret består av tre menn og fire kvinner.

Banken har utover årsrapporten ingen særskilt rapportering av samfunnsmessige resultater.

SAMARBEIDENDE SELSKAPER

Banken har som overordnet strategi å videreutvikle virksomheten som selvstendig sparebank. Som mindre sparebank i et sterkt konkurranseutsatt marked er det imidlertid helt nødvendig å søke samarbeid på strategisk viktige områder.

Bien Sparebank er alliansebank i Eika. Samarbeidet er forankret i eierskap til:

- Eika Gruppen AS (EG) som administrerer en obligatorisk grunnpakke som omfatter felles drift og utvikling av IT, kompetanseutvikling, virksomhetsstyring, betalingsformidling, kort, felles innkjøp for øvrig og næringspolitikk. I tillegg er EG leverandør av en rekke finansprodukter som forsikring, kredittkort, leasing og fonds-produkter som distribueres gjennom banken.
- Eika Boligkreditt AS (EBK) der banken kan plassere boliglån innenfor 60 % av verdi. EBK utgjør en integrert del av bankens verdikjede for boliglån.

Bankalliansen utgjør en av de største finansgrupperingene i Norge. Banken definerer sitt eierskap i EG og EBK som strategiske og er kategorisert som anleggsaksjer.

RAMMEBETINGELSER

Norsk økonomi var inne i en høykonjunktur i 2018. Sysselsettingen økte med om lag 55 000 i løpet av året. Handelsbalansen endte med overskudd på 288 milliarder kroner, godt hjulpet av relativt høye oljepriser, og en sterk amerikansk dollar det meste av året. Arbeidsledigheten målt ved Arbeidskraftundersøkelsen (AKU) til Statistisk sentralbyrå falt til 4,0 % mot slutten av året, ned fra 4,2 % i 2017.

Norges Bank økte sin foliorente fra 0,5 % til 0,75 % i september.

Oslo Børs var mot slutten av 2018 preget av den økende usikkerhet knyttet til utsiktene for verdensøkonomien i tiden fremover.

Konsensus i eiendomsmeglerbransjen er en fortsatt vekst i boligprisene i Oslo for 2019. Det er forventet stor omsetning som følge av ferdigstilling av mange nye boligprosjekter og at det dermed også kommer mange bruktboliger på markedet. Dette motsvares på etterspørselssiden av et rekordhøyt antall boligsøkere som er på jakt etter et nytt hjem.

2019 ventes å bli et år med fortsatt god vekst i norsk økonomi hjulpet av en vekst på 10-15 % i oljeinvesteringene. Usikkerheten er imidlertid stor, både som følge av at oljeprisen falt tilbake mot slutten av året, og fordi det er mange uromomenter internasjonalt i det nye år. BREXIT og handelskonflikten mellom USA og Kina er kanskje de viktigste risikoene, sammen med en alltid tilstedeværende fare for nye fall i oljeprisen.

Norges Banks rentebane indikerer to renteøkninger i 2019, den første allerede i mars. Videre rentebane senkes, og signalene er at det trolig bare blir en og ikke to renteøkninger i 2020.

FORTUNA

Bien Sparebank ble i 1885 etablert av en gjeng spilleglade menn. Spareforeningen fikk navnet Fortuna, og til ære for grunnleggerne har vi oppkalt et møterom etter dette. Fortuna er i romersk mytologi gudinnen for lykke. Selv om navnet fort ble endret til Bien, har Fortuna stått ved vår side gjennom børskrakk, bankkriser og verdenskriger.

STRATEGI OG FREMTIDSUTSIKTER

Strategiplanen for 2019 – 2021 bygger på at vi er en nær og tilgjengelig sparebank for personer og næringsdrivende i Oslo-området. Vi skal tilby kundene våre en smart og enkel bankhverdag, være tilstede ved viktige livshendelser og bidra til at kundene kan realisere sine planer.

Styret legger opp til en balansert vekst som er tilpasset markedssituasjonen, og hvor det til enhver tid er forsvarlig margin til gjeldende kapitalkrav fastsatt av myndighetene.

Styret vil med dette takke kunder, aksjonærer og ansatte for godt samarbeid om utviklingen av banken i 2018!

Oslo, 12.02.19

Bendik Falch-Koslund

Leder

Anlaug Johansen

Nestleder

Hege Iren Solberg

Andreas Thorsnes

Lars Weyer-Larsen

Nina Telle

Iren Tranvåg

Øyvind Hurlen

Adm. banksjef

BIENMANNEN

Frem til slutten av 1900-tallet var Bienmannen en kjent skikkelse i bybildet. Han reiste ut til kunder hjemme eller på arbeidsplassen for å innkreve det månedlige sparebeløpet. Det var ingen tvang, men de færreste hadde samvittighet til å skuffe Bienmannen når han dukket opp. På denne måten var han med på å sikre en trygg og god pensjonstilværelse for mange Osloborgere.

Resultat

	Noter	2018	2017
Renteinntekter og lignende inntekter		131.075	113.686
Rentekostnader og lignende kostnader		57.390	52.022
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		73.685	61.665
Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		4.502	4.390
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	2	15.944	14.836
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	3	4.887	4.489
Netto verdiendring og gevinst/tap på rentebærende verdipapirer		-1.104	-996
Netto verdiendring og gevinst/tap på verdipapirer med variabel avkastning		348	266
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater		511	476
Sum netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapirer	4	-245	-254
Andre driftsinntekter		104	150
Netto andre driftsinntekter		15.418	14.632
Sum driftsinntekter		89.103	76.296
Lønn		16.578	15.650
Pensjoner	5	1.681	1.679
Sosiale kostnader		4.892	4.647
Administrasjonskostnader		17.764	16.824
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	6,7	40.915	38.799
Avskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	8	1.460	1.552
Nedskrivninger	8	0	610
Sum avskrivning mv. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		1.460	2.162
Andre driftskostnader	9	8.989	10.378
Sum andre driftskostnader		51.364	51.339
Tap på utlån, garantier	12	542	-5.265
Gevinst ved salg av anleggsaksjer		3.802	178
Resultat av ordinær drift før skatt		40.998	30.401
Skatt på ordinært resultat	10	8.192	6.419
Resultat for regnskapsåret		32.806	23.982
Disponering			
Overført til/fra annen egenkapital	21	19.706	14.982
Utdelt utbytte		13.100	9.000

Eiendeler

	Noter	2018	2017
Kontanter og fordringer på sentralbanker	14	58.718	58.039
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		38.026	6.978
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		4.050	6.497
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		42.076	13.475
Kassekreditter, LittExtra og rammelån		1.190.424	1.122.974
Byggelån		45.715	21.141
Nedbetalingslån		2.709.647	2.193.067
Sum utlån og fordringer på kunder, før nedskrivninger	11	3.945.786	3.337.183
Individuelle nedskrivninger på utlån	12	0	0
Nedskrivninger på grupper av utlån	12	-9.000	-8.400
Sum netto utlån og fordringer på kunder		3.936.786	3.328.783
Overtatte eiendeler	12	0	0
Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige		143.200	187.115
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre		302.399	222.565
Sum sertifikater og obligasjoner	15	445.599	409.680
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis		90.880	79.068
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	16	90.880	79.068
Utsatt skattefordel	10	348	274
Andre immaterielle eiendeler	8	140	552
Sum immaterielle eiendeler		488	826
Maskiner, inventar og transportmidler		2.168	3.216
Bygninger og andre faste eiendommer		3.465	3.465
Sum varige driftsmidler	8	5.634	6.681
Andre eiendeler		262	-14
Sum andre eiendeler		262	-14
Opptjente ikke mottatte inntekter		3.010	2.196
Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		475	511
Sum forskuddsbet. ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		3.485	2.707
SUM EIENDELER		4.583.928	3.899.244

BIKUBEN

Bier er flittige sosiale vesener. Med sin pollinering av blant annet frukt og bær, er de livsvitige bidragsytere i matproduksjon over hele verden. Mange har de senere årene blitt oppmerksomme på viktigheten av deres eksistens.

Som Bien i byen var det naturlig å skaffe oss en egen bikube i Oslo. På taket av Mathallen jobber biene våre med å samle inn pollen og nektar i byen, slik Biens spareordning har samlet inn penger til egen pensjon de første hundre årene. Honningen blir til glede for kunder og besøkende i banken.

Gjeld og Egenkapital

	Noter	2018	2017
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		51.855	30.891
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		135.000	75.000
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	17	186.855	105.891
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		1.848.562	1.722.337
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		1.220.250	922.508
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	17,18	3.068.812	2.644.845
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak		60.000	24
Obligasjonsgjeld		811.064	720.593
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	19	871.064	720.618
Annen gjeld		30.911	22.410
Sum annen gjeld	10,20	30.911	22.410
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		5.155	3.441
Pensjonsforpliktelser	5	1.532	2.122
Andre avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		100	100
Sum avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		1.632	2.222
Evigvarende fondsobligasjonslån		30.000	30.000
Annen ansvarlig lånekapital		39.983	39.943
Sum ansvarlig lånekapital	19	69.983	69.943
SUM GJELD		4.234.412	3.569.369
Aksjekapital		150.444	150.444
Overkursfond		124.581	124.646
Sum innskutt egenkapital		275.024	275.089
Tilbakeholdt overskudd		74.491	54.785
Sum opptjent egenkapital	21	74.491	54.785
SUM EGENKAPITAL	21	349.516	329.874
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		4.583.928	3.899.244
Poster utenom balansen:			
Ubenyttede kreditter	11	356.321	226.218
Garantiansvar	13	36.195	35.834
Pantstillelse Norges Bank	15	246.342	201.418

Oslo, 12.02.19

Bendik Falch-Koslund

Leder

Anlaug Johansen

Nestleder

Hege Iren Solberg

Andreas Thorsnes

Lars Weyer-Larsen

Nina Telle

Iren Tranvåg

Øyvind Hurlen

Adm. banksjef

Generelle Regnskapsprinsipper

GENERELT

Bankens årsregnskap for 2018 er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven av 1998, forskrift om årsregnskap for banker samt god regnskapsskikk. Under enkelte noter er det inntatt ytterligere forklaring og henvisning til poster i resultatregnskap og balanse. Alle beløp i resultatregnskap, balanse og noter er i hele tusen kroner dersom ikke annet er oppgitt.

Bruk av estimater

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelse av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelse av regnskapet i henhold til god regnskapsskikk.

Periodisering av renter, provisjoner og gebyrer

Renter, provisjoner og gebyrer føres i resultatregnskapet etter hvert som disse blir opptjent som inntekter eller påløper som kostnader. Foretatte beregninger viser at etableringsgebyrer ikke overstiger kostnadene som oppstår ved etablering av det enkelte utlån. De periodiseres derfor ikke over lånets løpetid.

Inntektsføring/kostnadsføring

Forskuddsbetalte inntekter ved slutten av året blir periodisert og ført som gjeld i balansen. Opptjente, ikke betalte inntekter ved slutten av året blir inntektsført og ført som eiendel i balansen. Aksjeutbytte blir inntektsført i det året de blir utbetalt. Realisert kursgevinst/-tap resultatføres ifølge FIFU-prinsippet. Det vil si at den enkelte handel for vedkommende verdipapir reskontroføres og resultatføres separat. Kjøp og salg av verdipapirer blir bokført på oppgjørstidspunktet.

UTLÅN – BESKRIVELSER OG DEFINISJONER

Vurdering av utlån

Bankens utlån er vurdert til virkelig verdi på utbetalingstidspunktet. I etterfølgende perioder vurderes utlån til amortisert kost ved anvendelse av effektiv rentemetode. Amortisert kost er anskaffelseskost med fradrag for betalt avdrag på hovedstol samt eventuelle nedskrivninger for verdifall. Gebyr ved etablering av lån overstiger ikke kostnadene og inntektsføres løpende. Utlån vurdert til amortisert kost vil derfor være tilnærmet lik pålydende av lånene.

Boliglån overført til og formidlet til Eika Boligkreditt AS (EBK) er ikke balanseført. Den vesentlige risiko er vurdert å være overført til EBK, også for overførte lån som tidligere har vært på bankens balanse, og er derfor fraregnet.

Behandling av engasjementer som ikke er misligholdt

Banken foretar kvartalsvis vurdering av utlåns- og garantiporteføljen for både nærings- og personkunder. For engasjementene er det verdien av bankens sikkerhet, låntakers betalingsevne etc. som vurderes. Dersom gjennomgangen viser at tap kan påregnes, bokføres tapet i bankens regnskap som individuell nedskrivning.

Behandling av misligholdte engasjementer

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer innen 90 dager etter terminforfall, eller når rammekreditter ikke er inndekket som avtalt.

Ved mislighold vurderes kundens samlede engasjement. Låntakers tilbakebetalingsevne og sikkerheter avgjør om et tap må påregnes. Sikkerheten vurderes til antatt laveste realisasjonsverdi på beregningstidspunktet, med fradrag for salgskostnader. Dersom det foreligger objektive bevis på verdifall på bankens fordringer, føres dette som individuelle nedskrivninger.

Behandling av konstaterte tap

Ved mislighold over 90 dager, inntrådt konkurs, avvikling eller akkord, blir engasjementet vurdert med hensyn til sikkerhet og betalingsevne for å få oversikt over bankens risiko for tap. Ved objektive bevis på verdifall på engasjementet, behandles engasjementet normalt først som individuell nedskrivning.

Engasjementet regnes som endelig tapt når konkurs eller akkord er stadfestet, tvangspant ikke har ført frem eller som følge av rettskraftig dom eller inngått avtale. Beregnet verdifall på engasjementet føres da som konstatert tap, eventuelle individuelle nedskrivninger føres til inntekt. Endelig konstaterte tap fjernes fra bankens låneportefølje og fra individuelle nedskrivninger måneden etter at alle sikkerheter er realisert og det er konstatert at kunden ikke er søkegod.

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer skal skje i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knyttes til en hendelse inntruffet etter nedskrivningstidspunktet.

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil si nedskrivning uten at det enkelte tapsengasjement er identifisert.

Nedskrivningen er basert på objektive bevis for verdifall i bankens låneportefølje ut fra bankens vurdering av risiko for manglende betalingsevne med grunnlag i beregninger med basis i erfaringstall, konjunkturerendringer, bransjeanalyser og andre forhold. Andre forhold kan være verdifall på fast eiendom ved økte markedsrenter, svikt i betjeningsevne ved markert renteoppgang eller nedbemanning på større arbeidsplasser.

Behandling av individuelle nedskrivninger på utlån

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses som vesentlige. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er gjennomført skal ikke medtas i gruppevurdering av utlån. Banken fordeler sine utlån på PM – lån til personmarkedet og BM – lån til bedriftsmarkedet.

Rapportering av misligholdte låneengasjement

Rapportering av misligholdte lån skal ifølge myndighetenes krav rapporteres slik: Hvis kunden har ett eller flere misligholdte lån eller overtrekk på innskuddskonto, rapporteres samlet kundeengasjement.

OVERTATTE EIENDELER

Banken har pr 31.12.18 ingen overtatte eiendeler.

STUART

Maskotten Stuart er oppkalt etter den folkekjære kassereren i banken. Stuart har vært med oss i flere år, og symboliserer det kassereren stod for: Omsorg, vennlighet og glede. Stuart lærer barn viktigheten av å være en flittig sparer.

Finansielle instrumenter

Finansielle derivater

Banken har pr 31.12.18 ingen slike avtaler.

Renteinstrumenter utenfor balansen

Banken har ingen renteinstrumenter utenfor balansen pr 31.12.18

Verdipapirer

Verdipapirbeholdningen spesifiseres og verdivurderes ved utløpet av hver regnskapsperiode. Se note 15 og 16.

Obligasjoner og sertifikater

Banken har obligasjoner definert som andre omløpsmidler. Andre omløpsmidler er vurdert til den laveste verdi av anskaffelseskostnad og virkelig verdi. Obligasjonsbeholdningen er sammensatt i henhold til krav til avkastning og risiko og er en del av bankens likviditetsbuffer. Porteføljens verdi fastsettes etter virkelig verdi for de enkelte obligasjoner og sertifikater. Det benyttes priser notert i markedet. Når noterte priser ikke foreligger, beregnes virkelig verdi i prisingmodell utarbeidet av Fondsmeglernes Forening.

Aksjer og grunnfondsbevis

Aksjer og grunnfondsbevis er klassifisert som omløps- eller anleggsmidler. Omløpsmidler vurderes etter porteføljeprinsippet, som er laveste verdi av porteføljen summert etter nominell verdi eller anskaffelseskost. Grunnlag for virkelig verdi for børssnoterte aksjer som er omløpsmidler, er børskurs på måletidspunktet. På papirer som ikke omsettes på børs eller andre aktive markeder benyttes anskaffelseskost. Eventuelt innhentes uavhengig verdivurdering av enkeltpapir. Dersom virkelig verdi av aksjene klassifisert som anleggsmidler faller under anskaffelseskostnad, og verdifallet er vurdert ikke å være av forbigående karakter, nedskrives aksjene. Nedskrivningen reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Investeringer i datterselskap

Banken hadde pr 31.12.18 ingen datterselskaper.

VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler vurderes i balansen til anskaffelseskostnad, fratrukket ordinære bedriftsøkonomiske avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Nedskrivninger foretas i den utstrekning gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi. Det nedskrives til gjenvinnbart beløp. Sistnevnte er høyeste av salgsverdi og bruksverdi. Ordinære avskrivninger beregnes på grunnlag av eiendelens antatte økonomiske levetid og eventuell restverdi. Følgende lineære avskrivningssatser legges til grunn:

Tomter	0,0 %
Forretningsbygg	2,0 %
Andre bygg og anlegg	4,0 %
Inventar og innredning	10,0 - 20,0 %
Immaterielle eiendeler (SDC)	20,0 %
Kontormaskiner og EDB-utstyr	20,0 - 33,3 %

Immaterielle eiendeler

Balanseførte immaterielle eiendeler gjelder utviklingskostnader knyttet til digitale løsninger i regi av Eika Gruppen. Aktiverte immaterielle eiendeler skal nedskrives over tre år.

PENSJONSFORPLIKTELSE OG PENSJONSKOSTNADER

Fra og med utgangen av 2015 ble alle ansatte tilsluttet den innskuddsbaserte pensjonsordningen ved at den ytelsesbaserte ordningen ble avsluttet. Det er i 2018 resultatført premie til innskuddsordningen på 1,5 millioner kroner.

Bien Sparebank har pensjonsforpliktelser i tilknytning til avtalefestet førtidspensjon (AFP). Ved utgangen av 2018 er det ingen AFP-pensjonister som er omfattet av den gamle ordningen. Som erstatning for den gamle AFP-ordningen er det etablert en ny AFP-ordning. Den nye AFP-ordningen er, i motsetning til den gamle, ikke en førtidspensjonsordning, men en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut den nye AFP-ordningen fra og med fylte 62 år. Den nye AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premieinnbetalinger kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke for de kommende årene. Det er i 2018 resultatført innbetalinger til ny AFP ordning på 0,2 millioner kroner.

SKATT

Skatter kostnadsføres når de påløper og er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Netto utsatt skattefordel er beregnet med 25 % på grunnlag av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller, som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet og nettoført. Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Eventuelle endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel vises som årets skattekostnad i resultatregnskapet sammen med betalbar skatt for inntektsåret. Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden.

OMREGNINGSREGLER FOR VALUTA

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen pr 31.12.18.

LANGSIKTIG GJELD

Obligasjonsgjeld blir oppført til opptakskost. Opptakskost er pålydende med tillegg av overkurs eller fradrag for underkurs. Over-/underkursen inntektsføres eller kostnadsføres lineært som en justering til løpende renter over lånets løpetid.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømmer fra operasjonell drift av banken er definert som løpende renter fra utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, netto inn- og utbetalinger fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til bankens ordinære virksomhet. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner. I tillegg medtas kontantstrømmer knyttet til investeringer i driftsmidler og eiendommer. Finansieringsaktiviteter (funding) inneholder kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld og markedsinnlån.

Noter

NOTE 1 – FINANSIELL RISIKO

Operasjonell risiko

Dette er risiko knyttet til organisasjon, ansatte, systemer, maskiner og bygg. Kartlegging og overvåking av operasjonell risiko gjennomføres i henhold til Finanstilsynets «Forskrift om risikostyring og interne kontroll», «Forskrift om bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT)», Lov om behandling av personopplysninger med tilhørende forskrift samt Lov om hvitvasking og terrorfinansiering med tilhørende forskrift.

Banken vurderer gjennom en årlig prosess bankens totale kapitalbehov, ICAAP. Prosessen med vurdering av bankens risiko og kapitalbehov er forankret i styrets og ledelsens rutiner for overordnet styring og kontroll. Totalt kapitalbehov iht. ICAAP vurderes fortløpende. ICAAP er tatt ut av bankens årsrapport, og blir en selvstendig pilar III rapport.

Banken opererer under verdipapirkonsesjonen til Eika Kapitalforvaltning og kan derfor tilby finansielle rådgivningstjenester og salg av produkter som tilbys gjennom Eika Kapitalforvaltning.

Det er tegnet hensiktsmessige forsikringsordninger, samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner.

Strategisk risiko

Dette er risikoen for tap som følge av feilslåtte strategiske satsinger. Dette er risiko for tap som følge av feilslåtte strategiske satsinger, og tilpasninger til endringer i rammebetingelser og konkurranseforhold. Styret har særlig fokus på følgende forhold:

- Pressede marginer og tilpasning av kostnadene i forhold til inntjeningspotensialet.
- Strukturtilpasninger i sparebanksektoren som kan påvirke konkurransesituasjonen, strukturbetingede kostnader og alliansetilknytninger.

Omdømmerisiko

Dette er risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, det vil si hos kunder, motparter, aksjonærer og myndigheter. Bien Sparebank baserer sin virksomhet på tillit fra kunder, myndigheter og omverden for øvrig.

Det er virksomhetskritisk at banken forvalter denne tilliten på en fullgod måte gjennom etisk opptreden, kompetent rådgivning og betryggende kontrollsystemer.

Likviditetsrisiko

Dette er risikoen for at banken ikke skal ha likviditet til å innfri sine forpliktelser ved forfall.

Styring av bankens likviditet baseres på styrets likviditetspolicy med tilhørende styringsrammer og fullmakter. Banken har etter styringsdokumentene lav risiko. I likviditetspolicyen er det blant annet fastsatt mål for likviditetsbuffer (LCR) iht. Finanstilsynets rapporteringsmal. Likviditeten følges opp daglig, beregnes og kontrolleres løpende i forhold til vedtatt strategi og rapporteres til alle styremøter. Det er angitt klare krav til tilgjengelig likviditet i forhold til forfallsstruktur på sertifikat- og obligasjonsgjeld.

Banken har stabile innskytere med god spredning i forhold til innskuddenes størrelse og fordeling på næringssektorer. Det vises for øvrig til avsnitt Innskuddsutvikling i styrets beretning og note 18 og 19. Ved årsskiftet var denne 77,8 %.

Likviditetsreserve består av en portefølje av obligasjoner, sertifikater eller pengemarkedsfond som er lett omsettelige og i det vesentligste kan deponeres i Norges Bank som grunnlag for låneadgang. Ved utgangen av året hadde porteføljen en anskaffelseskost på 466,7 millioner kroner inklusive 20 millioner kroner i pengemarkedsfond. I tillegg kommer innskudd i Norges Bank og oppgjørsbank på 93,5 millioner kroner.

Ved årsskiftet var 871 millioner kroner finansiert i obligasjonsmarkedet, hovedsakelig med tre til fem års løpetid og krav til spredning av forfallene for å redusere forfallsrisikoen. Forfallstruktur fremkommer av note 19.

Banken har en oppgjørskreditt i DNB på 130 millioner kroner med årlig fornyelse.

Styret vurderer likviditetsrisikoen som begrenset. Videre vekst skal i det vesentligste baseres på innskudd fra kunder og plassering av boliglån innenfor 60 % av verdi i Eika Boligkreditt. Dette skal sikre at banken har en lav refinansieringsrisiko i obligasjonsmarkedet, selv i stressede situasjoner.

Kredittrisiko

Dette er risiko for tap som skyldes at kunder/motparter ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor banken. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på kunder/motparter, utlån, kreditter, garantier, uoppgjorte handler, ubenyttede kreditter. Kredittrisiko avhenger av blant annet fordringens størrelse, tid for forfall, sannsynlighet for mislighold og eventuelle sikkerhetens verdi. Kredittap kan også oppstå som følge av operasjonelle feil. Kredittrisiko er bankens vesentligste risiko og består hovedsakelig av utlån.

Styret har vedtatt kredittpolicy med tilhørende kreditthåndbok, bevilgningsreglement og fullmakter som ramme for bankens kredittbehandling og styring av kredittrisiko. Som sikkerhet for bankens utlånsportefølje benyttes i hovedsak:

- - pant i fast eiendom
- - registrerbart driftstilbehør
- - fordringer og varelager
- - pant i bankinnskudd

- - finansiell pant registrert i VPS, aksjer og obligasjoner
- - kausjonister

Generelt kreves sikkerhet for alle typer lån, med unntak av lønnskotokreditt.

Bankens risikoprofil for kredittgivning er regulert gjennom gjeldende kredittpolicy som gjennomgås og godkjennes av styret årlig. Det samme gjelder kredittfullmaktene. Inntil 20% av bankens utlån inkludert lån overført Eika Boligkreditt kan være til bedriftskunder. Ved utgangen av 2018 var denne andelen på 13 % inkludert EBK. Det er begrensninger i hvilke bransjer banken skal engasjere seg i, og skal normalt ikke engasjere seg innen følgende bransjer: restaurantdrift, IKT, landbruk/gartneri, fiskeri, skipsfart og generell industrivirksomhet. Næringsengasjementer skal kun inngås innenfor bankens primære markedsområde. Største enkeltbransje i næringslivsporteføljen er eiendomsdrift som utgjør 67 % av totalt utlån til næringsliv. Av denne gruppen utgjør borettslag 16 %, utleie av bolig 56 % og eiendomsutvikling 25 %.

Personmarkedet domineres av boligfinansiering der det etter kreditthåndboken normalt ikke gis lån utover 80 % av markedsverdi/takst. Boliglån for unge gis inntil 85 % av kjøpesum. I tillegg tilbyr banken et seniorlån, LittExtra, med meget lav kredittrisiko, men med en levetidsrisiko basert på aktuarberegninger. Dette produktet utgjør 16 % av totalt utlån.

Innenfor bedriftsmarkedet gis lån normalt kun mot pant i fast eiendom innenfor grenser nedfelt i bankens kredittpolicy. I begrenset grad gis lån med pant i varelager og fordringsmasse.

Banken har etablert en fullmaktstruktur som reflekterer ulike risikoklasser. Adm. banksjef og kredittkomite har fullmakt inntil 21 millioner kroner, Viseadm.banksjef og fagansvarlig kreditt har fullmakter inntil 14 millioner, mens saksbehandlere har inntil 7 millioner kroner i fullmakter. I tillegg har Adm.banksjef fullmakt til å øke kreditteksponeringen overfor eksisterende kunder med inntil 10 % av gjeldende engasjement.

Det gjennomføres delt saksbehandling innenfor kredittområdet ved at depotservice i Eika Gruppen AS gjennomfører kontroll og diskontering av lån og kreditter. Oppfølging av mislighold og inkasso utføres av en dedikert rådgiver uten kredittfullmakter, og banken har avtale med Conecto AS om misligholdsoppfølging og inkassotjenester. Rådgiverne følger fortløpende opp overtrekk og sannsynlighet for mislighold. Utviklingen i mislighold og tapsvurdering gjennomgås månedlig og rapporteres kvartalsvis til styret. Overholdelse av styrets rammer for kredittrisiko og kvalitet i saksbehandlingen blir fulgt opp gjennom bankens internkontroll inngår i den årlige lederbekreftelsen til styret

Risikoklassifisering av kunder med lån og kreditter gjennomføres kontinuerlig, og følges opp hvert kvartal med rapportering til styret. Prinsippene for og resultatene av risikoklassifiseringen fremgår av note 11.

Styret vurderer organiseringen av kredittområdet og overvåking av kredittrisikoen som betryggende i forhold til den risiko som styret har definert.

Markedsrisiko

Dette er risikoen for tap som skyldes endringer i rente-, kurs- og valutativå i forhold til bankens eksponering innenfor de forskjellige virksomhetsområder.

Styret har fastsatt grenser for eksponering innenfor ovennevnte områder.

Banken har minimal renterisiko knyttet til kundeporteføljen. Banken kan raskt tilpasse både innskudds- og utlånsrenten ved endringer i det generelle rentenivået. Banken har i begrenset grad tidsinnskudd eller fastrentelån til kunder med løpetid over ett år. Dersom volumet av fastrentelån overstiger 50 millioner kroner skal det inngås rentebytteavtale.

Bankens portefølje av sertifikater, obligasjoner og rentefond er en funksjon av løpende likviditetsstyring og lovpålagte krav til likviditet. Styret har fastsatt rammer for sammensetning og styring av porteføljen med meget begrenset rente- og kredittrisiko.

Styret har fastsatt at banken ikke skal være eksponert i egenkapitalinstrumenter som egenkapitalbevis og aksjer/aksjefond.

Eika Boligkreditt AS (EBK) er ikke medregnet i ovennevnte ramme da banken etter gjeldende aksjonæravtale har et direkte ansvar for kapital og likviditet i forhold til bankens tilførte lånevolum.

Utviklingen i beholdningen av verdipapirer rapporteres hvert kvartal til styret. Nåværende eksponering fremgår av note 15.

Banken er valutakommisjonær for DNB. Valutarisiko er knyttet til beholdningen av utenlandske sedler, og vurderes som meget begrenset. Banken skal for øvrig ikke ta posisjoner i utenlandsk valuta. Banken tilbyr heller ikke valutalån til kunder.

Innenfor de rammer som styret har fastsatt vurderes markedsrisikoen som meget begrenset.

Konsentrasjonsrisiko

Dette er risikoen for at det oppstår en opphopning av eksponering mot en enkelt kunder, bransjer eller geografiske områder. Styret har fastsatt retningslinjer for å begrense risikoen for eksponering mot store engasjement, mer enn 10 % av ansvarlig kapital iht. Finanstilsynets definisjon. Banken skal primært ikke ha enkeltengasjement større enn 20 % av bankens ansvarlige kapital, maksimalt to engasjement i intervallet 15 til 20 % av ansvarlig kapital og maksimalt fem engasjement i intervallet 10 til 15 %. Styret aksepterer konsentrasjonsrisiko knyttet til geografi og bransje, da dette samlet sett vurderes å gi lavere risiko på grunn av kompetanse om hovedmarkedet og enkeltbransjer.

NOTE 2 – SPESIFIKASJON AV PROVISJONSINNTEKTER OG INNTEKTER FRA BANKTJENESTER

	2018	2017
Garantiprovisjon	431	374
Formidlingsprovisjon	280	265
Betalingsformidling	4.034	4.113
Verdipapirforvaltning og -omsetning	1.776	1.844
Provisjon Eika Boligkreditt	5.625	4.626
Provisjon ved salg av forsikringstjenester	1.208	1.596
Andre provisjons- og gebyrinntekter	2.589	2.018
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	15.943	14.836

NOTE 3 – SPESIFIKASJON AV GEBYR- OG ANDRE PROVISJONSKOSTNADER OG KOSTNADER VED BANKTJENESTER

	2018	2017
Transaksjonsavgifter og lignende	2.735	2.508
Betalingsformidling, interbankgebyrer	195	212

Andre provisjonskostnader	1.956	1.769
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	4.887	4.489

NOTE 4 – SPESIFIKASJON AV NETTO VERDIENDRING OG GEVINST/-TAP PÅ VALUTA OG VERDIPAPIRER SOM ER OMLØPSMIDLER

	2018	2017
Kursgevinst ved omsetning av obligasjoner	7	799
Kurstap ved omsetning av obligasjoner	-641	-1.866
Kursregulering obligasjoner	-469	71
Netto gevinst/-tap obligasjoner	-1.104	-996
Kursgevinst ved oms. av aksjer og andeler	132	-
Kurstap ved oms. av aksjer og andeler	-	-
Kursregulering aksjer og andeler	216	266
Netto gevinst/-tap aksjer og andeler	348	266
Kurstap-/gevinst+ fra finansielle derivater og valuta	511	476
Sum netto gevinst/-tap på valuta og verdipapirer	-245	-254

NOTE 5 – PENSJONER

Alle ansatte i banken inngår i ny kollektiv innskuddsordning fra utgangen av 2015 i tillegg til at de inngår i AFP-ordningen.

Banken har i tillegg en førtidspensjonsavtale for både tidligere og nåværende banksjef. Avtalen til tidligere banksjef sikrer en pensjon på 70 % av lønn inntil 12 G fra fylte 65 år og ut mai 2020. Ved fratredelsen til tidligere banksjef ble avtalen endret fra en livsvarig ytelse til en tidsbegrenset utbetaling over 5 år. Avtalen til nåværende banksjef er en avtale om førtidspensjon på 70 % av lønn på fratredelsestidspunktet i perioden fra fylte 65 år til fylte 67 år.

Resultatregnskap	2018	2017
Årets pensjonsopptjening driftspensjon	168	146
Rentekostnad påløpte pensjonsforpliktelser	2	2
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-	-
Arbeidsgiveravgift	32	28
Netto pensjonskostnad	202	176
Pensjonskostnad tidligere ytelsesbaserte/drifts ordninger	-	-
Pensjonskostnad innskuddspensjonsordning	1.481	1.425
Pensjonskostnad innskuddsordning (ny ordning)	200	254
Balanse	2018	2017
Pensjonsforpliktelse brutto	-1.286	-1.782
Arbeidsgiveravgift	-246	-340
Pensjonsforpliktelse	-1.532	-2.122

NOTE 6 – SPESIFIKASJON AV LØNN OG GENERELLE ADMINISTRASJONSKOSTNADER

Lønn og generelle administrasjonskostnader	2018	2017
Lønn til ansatte	15.751	14.985
Honorar til styre og tillitsmenn	751	666
Pensjoner	1.757	1.679
Arbeidsgiveravgift	3.558	3.487
Kurs, velferd, øvrige personalutgifter	1.500	1.435
EDB-kostnader	11.807	10.622
Markedsføring	723	944
Reiser, opplæring etc.	154	124
Rekvisita	774	856
Honorarer eksterne tjenester	3.399	3.236
Telefon, porto	742	767
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	40.916	38.799
Antall ansatte pr 31.12.	24	22
Antall årsverk pr 31.12.	23,5	21,5
Gjennomsnittlig antall årsverk i året	22,5	22,9

NOTE 7 – LÅN OG YTELSE TIL LEDENDE PERSONER

	Lønn og honorarer	Annen godtgjørelse	Betalt pensjonspremie	Samlede ytelser	Lån
Styret					
Leder	200	0	0	200	4.110
Nestleder	100	0	0	100	0
Styremedlem	80	0	0	80	0
Styremedlem	80	0	0	80	0
Styremedlem til 01.10.17	40	0	0	40	0
Styremedlem fra 01.10.17	40	0	0	40	3.745
Styremedlem fra 01.10.17	40	0	0	40	0
Ansattes medlem	80	0	0	80	0
Sum styret	660	0	0	660	7.855

Ledergruppe					
Adm. banksjef	1.840	6	185	2.031	2.114
Sum andre ledere	2.281	21	312	2.614	7.963
Sum ledergruppe	4.121	27	497	4.645	10.077

Lån til ansatte er gitt etter særskilte regler vedtatt av styret. Lån til Adm. banksjef følger samme vilkår som øvrige ansatte. Oppnådd bonus på 25 % i henhold til bonusmodell er avsatt i regnskapet for 2018. Dette utbetales mars 2019.

Lån til ansatte pr 31.12	2018
Utlån til ansatte	53,8 mill
Rentesats (1 %-poeng lavere enn for ordinære kunder)	1,8%

NOTE 8 – VARIGE DRIFTSMIDLER

	Maskiner / Inventar	Bolig, hytte, tomt	Immateriell. eiendeler	Sum
Kostpris 1.1.2018	14.191	3.465	6.591	24.247
Tilgang				
Avgang				
Kostpris 31.12.2018	14.191	3.465	6.591	24.247
Akkumulerte avskrivninger 1.1.2018	10.975		6.039	17.014
Tilbakeførte avskrivning på solgte driftsmidler				
Ordinære avskrivninger	1.048		412	1.460
Nedskrivning				
Akkumulert avskrivning 31.12.2018	12.023		6.451	18.474
Bokført verdi 31.12.2018	2.168	3.465	140	5.773

Banken har leasingavtale på to kopimaskiner, samt en del AV-utstyr. Banken har siden juni 2017 leid lokaler i Dronning Mauds gate 11.

NOTE 9 – SPESIFIKASJON AV ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Andre driftskostnader	2018	2017
Honorar ekstern revisor	629	472
Leie av lokaler	4.273	3.362
Andre kostnader leide lokaler	308	593
Maskiner, inventar og transportmidler	1.065	1.120
Eksterne tjenester	934	2.669
Forsikringer	113	130
Ordinære tap	14	50
Andre driftskostnader	1.619	1.981
Sum andre driftskostnader	8.955	10.378

Spesifikasjon av revisjonshonorar:	2018	2017
* Lovpålagt revisjon	361	359
* Attestasjon	53	50
* Andre tjenester utenfor revisjon	577*	63
Sum revisjonshonorar inkl. mva	991	472

*inkl emisjonskostnader

NOTE 10 – SKATT

Årets skattekostnad i resultatregnskapet består av betalbar skatt på årets inntekt justert med for mye/lite avsatt skatt i tidligere år, samt endring i utsatt skattefordel og utsatt skatt. Betalbar skatt i balansen består av skatt alminnelig inntekt. Utsatt skatt (utsatt skattefordel) i balansen består av skatt på netto skatteøkende (skattereduserende) midlertidige forskjeller pr. 31.12

Beregning av skattekostnad	2018	2017
Resultat før skattekostnad	40.998	30.401
a. Permanente forskjeller		
Ikke fradragsberettigede kostnader / ikke skattepliktige inntekt	-8.247	-4.895
b. Endring midlertidige forskjeller	294	124
Årets skattegrunnlag	33.044	25.630
Betalbar inntektskatt (skattesats 25 %)	8.261	6.408
Resultatført/avsatt slik:		
Inntektsskatt	8.261	6.408
For mye/lite beregnet utsatt skatt / betalbar skatt fjoråret	4	43
Endring utsatt skatt	-73	-31
Sum skattekostnad	8.192	6.419

Oversikt over midlertidige forskjeller	2018	2017	Endring
Midlertidige forskjeller pr 31.12.			
Varige driftsmidler	-507	-450	-57
Netto pensjonsforpliktelser	-1.532	-2.122	590
Gevinst- og tapskonto	1.196	1.495	-299
Nedskrivning verdipapirer	-548	-21	-528
Grunnlag utsatt skatt+ / utsatt skattefordel-	-1.391	-1.098	-294
Sum bokført utsatt skatt/utsatt skattefordel	-348	-274	-73

Avstemming fra nominell til faktisk skattesats	2018
25% skatt av resultat før skatt	10.249
25% skatt av permanente forskjeller	-2.062
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	4
Skattekostnad i henhold til resultatregnskap	8.192

NOTE 11 – UTLÅN MM.

Virkelig verdi

Den bokførte verdi av bankens utlån er amortisert kost. Banken har en ramme for rastrentelån i egen balanse på inntil 50 millioner kroner, denne rammen er pr. 31.12.2018 utnyttet med ca. 40 millioner kroner. Øvrige fastrentelån er overført til Eika boligkreditt. Basert på dette antas lånenes bokførte verdi å samsvare godt med virkelig verdi.

Kasse-, drift- og brukskreditter

Inkludert i kasse-, drift- og brukskreditter inngår også seniorlånet LittExtra. Lånet er avdragsfritt og rente tillegges hovedstol under hele lånets løpetid. Lånet forfaller ved låntakers død eller permanent flytting fra den pantsatte bolig. Banken tar således en levetidsrisiko basert på aktuarberegninger. Disse lånene utgjør 628 millioner kroner, 16 % av utlånene, mot 625 millioner kroner i 2017. Rammelån som boligkreditter innenfor 70 % av boligens verdi, utgjør 529,8 millioner kroner mot 480 millioner kroner i 2017.

Store engasjement

Store engasjement, iht. Finanstilsynets forskrift, omfattet ved årsskiftet tre engasjement med lån på totalt 136 millioner kroner. Tilsvarende i 2017 var ett engasjement på totalt 41 millioner kroner. Engasjementene utgjorde pr 31.12.17 henholdsvis 12,0 %, 11,9 % og 11,0 % av bankens ansvarlig kapital, og er sikret med pant i eiendom innenfor betryggende sikkerhetsmarginer.

Risikoklassifisering av bankens utlån

Risikoklassifisering er en integrert del av bankens saksbehandlingssystem innenfor kredittområdet. Banken benytter en risikoklassifiseringsmodell for å avdekke risiko på kundenivå som aggregert gir en god oversikt over kvaliteten på bankens totale portefølje. Modellen som benyttes er utviklet på grunnlag av alle kredittaktive kunder i Eikabankene. Modellen er felles for alle bankene i Eika og er utviklet i samarbeid med Bisnode, og er en sannsynlighetsbasert (PD – probability of default) risikoklassifiseringsmodell. Alle kunder som utgjør en risiko for tap for banken skal risikoklassifiseres. Det vil si alle kunder med lån, kreditt eller garanti, samt kunder med overtrekk over kr 1.000.

Formålet med klassifiseringen er å ha et system som gir:

- løpende oversikt over risiko og tilbakebetalingsevne i utlånsporteføljen
- grunnlag for prioriteringer og handlinger som gjelder både portefølje og enkeltengasjement
- grunnlag for styring av utlånsporteføljen
- grunnlag for rapportering av tapspotensiale
- grunnlag for å følge opp risikorelaterte endringer i porteføljen over tid, herunder misligholdsutsatte kunder og kunders migrasjon mellom risikoklasser.

Oppdatering av risikoklassifisering på personmarked skjer automatisk månedlig for intern data og manuelt for ekstern data, eller ved behandling av ny kredittsak. Risikoklassifisering av bedriftskunder oppdateres automatisk månedlig for både intern og ekstern data. For øvrig oppdateres data manuelt ved interne gjennomgang og ved behandling av ny kredittsak. Risikoklassifiseringen kan ikke overstyres av rådgiver. Ved manuelle oppdateringer er det forrige måneds data som legges til grunn for interne data mens eksterne data er oppdatert til og med dagen før forespørsel.

Bankens risikoklassifiseringsmodell beregner sannsynligheten for at en kunde går i mislighold i løpet av de neste 12 måneder. Mislighold er definert med overtrekk på minimum kr 1.000 over 90 dager. Sannsynligheten for mislighold avgjør hvilken risikoklasse kunden får, og modellen er delt inn i følgende risikoklasser:

Risikoklasse	Risiko
1	Lav
2	Lav
3	Lav
4	Middels
5	Middels
6	Middels
7	Middels
8	Høy
9	Høy
10	Høy
11	Mislighold
12	Tapsutsatt

For både person- og bedriftsmarked skal det som hovedregel kun innvilges kreditt til kunder med risikoklassifisering bedre enn 8. For kunder med risikoklassifisering fra 8 til 12 skal beslutningen fattes på et høyere nivå. Risikoen i bankens utlånsportefølje rapporteres kvartalsvis til styret.

RISIKOKLASSIFISERING 2018

Risikoklasser	Brutto utlån		Garantier		Individuelle nedskrivninger	
	BM	PM	BM	PM	BM	PM
1 - 3	56,2	2.084,3	2,3	0,1	0	0
4 - 7	378,0	847,2	7,0	0,1	0	0
8 - 10	218,4	348,3	14,6	0,2	0	0
11	5,6	7,8	0,7	0	0	0
12	0	0	0	0	0	0
Ikke klassifisert	0	0	0	0	0	0
Totalt	658,2	3.287,6	24,6	0,4	0	0

RISIKOKLASSIFISERING 2017

Risikoklasser	Brutto utlån		Garantier		Individuelle nedskrivninger	
	BM	PM	BM	PM	BM	PM
1 - 3	55	1.910	1,0	0	0	0
4 - 7	352	587	18,0	0,2	0	0
8 - 10	108	305	3,4	0,2	0	0
11	4	16	0,3	0	0	0
12	0	0	0	0	0	0
Ikke klassifisert	0	0	0	0	0	0
Totalt	519	2.818	22,7	0,4	0	0

MAKSIMAL KREDITTEKSPONERING

	Brutto utlån til kunder		Ubenyttede kreditter	
Potensiell eksponering på utlån	2018	2017	2018	2017
Offentlig forvaltning	0	0	0	0
Lønnstakere o.l.	3.287.551	2.817.797	297.803	206.610
Utlandet	0	0	0	0
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	0	0	0	0
Industriproduksjon	8.507	8.871	6	12
Bygg og anlegg	121.013	67.044	20.062	4.292
Varehandel, hotell/restaurant	10.282	5.857	474	441
Transport, lagring	7.691	945	-	20
Finans, eiendom, tjenester	464.184	397.798	30.011	7.403
Sosial og privat tjenesteyting	46.557	38.871	7.964	7.442
Sum	3.945.786	3.337.183	356.321	226.218

Maks kredittteksponeering	Garantier		Maks kredittteksponeering	
Potensiell eksponering på utlån	2018	2017	2018	2017
Offentlig forvaltning	0	0	0	0
Lønnstakere o.l.	381	381	3.585.735	3.024.788
Utlandet	0	0	0	0
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	0	0	0	0
Industriproduksjon	315	315	8.828	9.198
Bygg og anlegg	1.623	2.797	142.698	74.133
Varehandel, hotell/restaurant	1.578	1.922	12.335	8.220
Transport, lagring	3.383	391	11.074	1.356
Finans, eiendom, tjenester	11.843	11.532	506.039	416.732
Sosial og privat tjenesteyting	5.832	5.764	60.353	52.077
Sum	24.956	23.102	4.327.063	3.586.503

FORDELING AV UTLÅN OG FORDRINGER PÅ KUNDER GEOGRAFISK

	2018		2017	
Utlån	Beløp	%	Beløp	%
Oslo	2.568.792	65,1	2.217.374	66,4
Randsonen Oslo	1.345.983	34,1	1.072.269	32,1
Øvrig i landet	23.020	0,6	37.654	1,1
Utlandet	7.990	0,2	9.886	0,3
Brutto utlån	3.945.786	100,0	3.337.183	100,0

VIRKELIG VERDI

	2018	
	Bokført verdi	Virkelig verdi
Utlån til kunder med flytende rente	3.905.762	3.905.762
Utlån til kunder med fast rente	40.024	40.024
Sum	3.945.786	3.945.786

SPESIFIKASJON AV UTLÅNSPORTEFØLJEN

	2018	2017
Lønnstakere o.l.	3.287.551	2.817.797
Næringskunder	658.235	519.386
Sum utlån og fordringer på kunder, før nedskrivninger	3.945.786	3.337.183
Utlånsportefølje hos Eika Boligkreditt	1.123.921	926.239
Brutto utlån inkl. Eika Boligkreditt	5.069.707	4.263.421

NOTE 12 – TAP PÅ UTLÅN

Utlån, misligholdte/tapsutsatte lån og individuelle / gruppevis nedskrivninger

Utlån er regnskapsmessig behandlet i henhold til Finanstilsynets forskrift av 2004-12-21 nr 1740: Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i banker mv.

Utlån er vurdert amortisert kost med unntak av tapsutsatte og misligholdte lån, der det foreligger objektive indikasjoner på at et tap ved verdifall har påløpt. Misligholdte lån defineres som misligholdt når forsinket betaling er mer enn 90 dager og forsinkelsen ikke skyldes tilfeldige forhold hos kunden. Dersom et engasjement med kunden er misligholdt ansees alle kundens engasjementer som misligholdt. Tapsutsatte lån er ikke nødvendigvis misligholdt, men kundens økonomiske situasjon og verdien av sikkerhetene innebærer fare for tap.

Dersom det foreligger objektive indikasjoner på at et tap ved verdifall, har påløpt, måles tapet som differansen mellom lånets balanseførte verdi og nåverdien av de estimerte framtidige kontantstrømmene, diskontert med lånets opprinnelige effektive rente. Tapsbeløpet innregnes i resultatet.

Gruppenedskrivninger

Nedskrivning på grupper av utlån foretas for dekning av eventuelle tap, som på grunn av forhold som foreligger på vurderingstidspunktet, må påregnes å inntreffe på engasjementer som ikke er identifisert og vurdert etter retningslinjer om verdifall på individuelle utlån. Nedskrivning på grupper av utlån foretas med bakgrunn i kriterier og beregningsmodell med utgangspunkt i bankens risikoklassifisering.

Konstaterte tap

Konstaterte tap defineres som tap på et engasjement som er konstatert ved konkurs, ved stadfestet akkord, ved utleggsforretning som ikke har ført frem, ved rettskraftig dom, ved at banken har gitt avkall på engasjementet eller deler av dette, eller at engasjementet vurderes som tapt av banken. Lån som er fullt nedskrevet som følge av at tap er konstatert, fjernes fra balanseoppstillingen og inngår ikke i brutto utlån. Konstaterte tap og inngang på tidligere konstaterte tap føres over resultat etter hvert som de oppstår.

Overtatte eiendommer

Som ledd i behandlingen av misligholdte lån og garantier, overtar banken i en del tilfeller eiendeler som har vært gjenstand for sikkerhet for slike engasjement. Ved overtagelse verdsettes eiendelene til antatt markedsverdi. Ev. tap/gevinst ved avhendelse eller revurdering av verdi på slike eiendeler føres som tap/reduksjon i tap på utlån.

MISLIGHOLDTE LÅN

	2018	2017	2016	2015	2014
Misligholdte lån i alt	8.652	10.272	6.886	4.357	3.190
Individuelle nedskrivninger	-	-	-	-	-
Netto misligholdte lån i alt	8.652	10.272	6.886	4.357	3.190

MISLIGHOLDTE LÅN FORDELT PÅ NÆRING

	2018	2017
Personmarked	7.764	10.258
Jordbruk, skogbruk, fiske	0	0
Industriproduksjon	0	0
Bygg og anlegg	0	0
Varehandel, hotell/restaurant	358	5
Transport, lagring	0	0
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	531	9
Sosial og privat tjenesteyting	0	0
Misligholdte lån næring i alt	8.652	10.272

ØVRIGE TAPSUTSATTE LÅN

	2018	2017	2016	2015	2014
Øvrige tapsutsatte lån i alt	0	0	0	0	0
Individuelle nedskrivninger	0	0	0	0	0
Netto øvrige tapsutsatte lån i alt	0	0	0	0	0

NEDSKRIVNING PÅ GRUPPER AV UTLÅN

	2018	2017
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	8.400	8.400
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	600	0
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	9.000	8.400

INDIVIDUELLE NEDSKRIVNINGER PÅ UTLÅN

	2018	2017
Individuelle nedskrivninger 01.01.	0	0
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	0	0
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	0	0
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	0	0
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	0	0
Individuelle nedskrivninger 31.12.	0	0

INDIVIDUELLE NEDSKRIVNINGER PÅ UTLÅN FORDELT PÅ PERSON/NÆRING

	2018	2017
Personmarkedet	0	0
Næringssektor fordelt:		
Jordbruk, skogbruk, fiske	0	0
Industriproduksjon	0	0
Bygg og anlegg	0	0
Varehandel, hotell/restaurant	0	0
Transport, lagring	0	0
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	0	0
Sosial og privat tjenesteyting	0	0
Individuelle nedskrivninger på utlån i alt	0	0

TAP PÅ UTLÅN

	2018	2017
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	0	0
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier	0	0
Periodens endring i gruppeavsetninger	600	0
Periodens konst. tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	-2	0
Periodens konst. tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individ. nedskrivninger	43	27
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-99	-5.292
Periodens tapkostnader	542	-5.265

ALDERSFORDELING PÅ FORFALTE, MEN IKKE NEDSKREVNE UTLÅN 31.12.2018

	90-120	121-180	6 mnd. – 1 år	1-3 år	over 3 år	Sum forfalte utlån	Sikkerhets- stillelser for forfalte lån
Personmarked	981	3.510	0	22	3.252	7.764	7.698
Bedriftsmarked	0	0	886	2	0	888	886
Sum	981	3.510	886	24	3.252	8.652	8.584

NOTE 13 – GARANTIANSVAR OG FORPLIKTELSE

	2018	2017
Betalingsgarantier	21.934	19.348
Kontraktsgarantier	2.477	3.209
Lånegarantier	545	545
Samlet garantiansvar overfor kunder	24.956	23.102
Garanti overfor Eika Boligkreditt	11.239	12.732
Sum garantiansvar	36.195	35.834
Likviditetsforpliktelse Eika Boligkreditt	0	0

Sparebankloven pålegger alle sparebanker å være medlem av Bankenes sikringsfond. Fondets formål er å sikre at norske banker til enhver tid kan oppfylle sine forpliktelser. Bankenes sikringsfond plikter å dekke tap inntil 2 millioner kroner som en innskyter har i en bank som er medlem av Bankenes sikringsfond. Det påløp full avgift på 1,7 millioner kroner i 2018, samme beløp som i 2017.

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som kriteriet at lånet er innenfor 60 % av panteobjektet. Bankens kunder har pr 31.12.18 lån for 1.124 millioner kroner hos EBK.

Garantibeløpet overfor EBK er todelt:

- **Tapsgaranti:** Den samlede tapsgaranti er begrenset til 1 % av bankens utlånsportefølje i EBK, minimum 5 millioner kroner eller 100 % av låneporteføljen hvis den er lavere enn 5 millioner kroner. Banken plikter å dekke 80 % av konstaterte tap på lån i portefølje formidlet til EBK, og EBK kan motregne overskytende del på 20 % i ubetalte provisjoner til alle eierbanker, proratarisk fordelt ut fra den enkelte banks andel av utlånsporteføljen på det tidspunkt tapet konstateres, i en periode på inntil 12 måneder fra tap konstateres.
- **Saksgaranti:** Gjelder for hele lånebeløpet fra banken anmoder om utbetaling til pantesikkerheter har oppnådd rettsvern.

Garantier til Eika Boligkreditt AS	2018	2017
Total andel av garantiramme		
Saksgaranti	0	3.470
Tapsgaranti	11.239	9.262
Sum garantiansvar Eika Boligkreditt	11.239	12.732

Banken har en likviditetsforpliktelse mot EBK. EBK har i sin risikostrategi krav om at overskuddslikviditeten minst skal dekke 75 % av likviditetsbehovet de nærmeste 12 måneder. I tillegg skal EBKs overskuddslikviditet være minst 6 % av innlånsvolumet. Likviditetsforpliktelsen er inngått i en Avtale om kjøp av OMF (Note Purchase agreement). Forpliktelsen om kjøp av OMF fra EBK utløses kun hvis markedssituasjonen er slik at EBK ikke kan finansiere likviditetsbehovet i OMF-markedet, og derfor må utstede obligasjoner direkte til eierbankene. Pr. 31.12.2018 var likviditetsforpliktelsen til EBK beregnet til kr 0.

Banken har også en avtale med EBK om kapitalstøtte. Kapitalstøtten inntreffer hvis EBK har behov for ansvarlig kapital for å nå sitt kapitalmål på 11 %. Banken er forpliktet til å delta i emisjoner forholdsmessig etter tilført lånevolum. Banken har netto økt sin aksjebeholdning i EBK med 6,8 millioner kroner i 2018.

	2018		2017	
	Beløp	%	Beløp	%
Garantier fordelt geografisk				
Oslo	32.267	89,1	34.555	96,4
Randsonen Oslo	3.928	10,9	1.279	3,6
Øvrig i landet	0	0,0	0	0,0
Sum garantier	36.195	100,0	35.834	100,0

NOTE 14 – KONTANTER OG FORDRINGER PÅ SENTRALBANKER

	2018	2017
Kontanter i norske kroner	1.384	918
Kontanter i utenlandske valutasorter	470	456
Innskudd i Norges Bank	56.865	56.664
Sum kontanter og fordringer på sentralbanker	58.718	58.039

NOTE 15 – SERTIFIKATER, OBLIGASJONER OG ANDRE RENTEBÆRENDE VERDIPAPIRER

Sertifikater og obligasjoner	Nominell verdi	Anskaffelseskost	Bokført verdi	Markedsverdi
Utstedt av det offentlige:				
Stater og statsgaranterte				
Ikke børsnoterte	58.000	58.115	58.115	58.311
Lokale og regionale myndigheter				
Børsnoterte	67.000	67.251	67.085	67.112
Ikke børsnoterte	18.000	18.000	18.000	18.004
Sum utstedt av det offentlige	143.000	143.366	143.200	143.427
Utstedt av andre:				
Institusjoner				
Børsnoterte	2.000	2.000	2.000	2.003
Ikke børsnoterte	59.000	59.442	59.133	59.133
Obligasjoner med fortrinnsrett				
Børsnoterte	155.000	155.684	155.805	155.576
Ikke børsnoterte	85.000	85.577	85.461	85.461
Sum utstedt av andre	301.000	302.703	302.399	302.172
Sum sertifikater og obligasjoner	444.000	446.068	445.599	445.599

Den gjennomsnittlige effektive rente på obligasjonsbeholdningen på rapporteringstidspunktet er 1,54 % og fremkommer som avkastning gjennom året fordelt på gjennomsnittlig beholdning.

BIENPLASSEN

I nesten hundre år har Bien Sparebank holdt til i Teatergata, på begge sider av «Bienplassen» – som man på folkemunne kalte den. I gamle dager var dette en levende del av byen. I dag er det kunstverket med de 50 000 grønne menneskene som skaper mest liv på Bienplassen.

Pantsatte verdipapirer i Norges Bank

Markedsverdien og pålydende verdi av pantsatte verdipapirer utgjør ved utgangen av året 246 millioner kroner. Låneverdi fratrasket haircut er 214,7 millioner kroner. I tillegg til dette har banken verdipapirer pålydende 20 millioner kroner som er deponerbare.

NOTE 16 – AKSJER, ANDELER OG ANDRE VERDIPAPIRER MED VARIABEL AVKASTNING

Ikke børsnoterte papirer er definert som omløpsmidler og vurdert etter laveste verdis prinsipp. Aksjer, som er klassifisert som anleggsmidler, er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Nedskrivning på anleggsaksjer foretas på individuell basis dersom det har vært en verdinedgang av varig karakter.

PENGEMARKEDSFOND:

	Antall	Anskaffelse	Bokført verdi	Markedsverdi
Eika Likviditet	20.230	20.600	20.522	20.522
Totalt pengemarkedsfond	20.230	20.600	20.522	20.522

ANLEGGSAKSJER:

	Risikovektning	Antall	Anskaffelse	Bokført verdi
Eika Gruppen AS	100 %	262.000	7.942	7.942
Eika BoligKreditt	100 %	13.137.099	54.856	54.856
Spama AS	100 %	102	10	10
Eiendoms kreditt	100 %	15.111	1.552	1.552
Vipps AS	100 %	913	3.613	3.613
SDC AF 1993 H. A	100 %	2.352	1.062	1.062
VN	100 %	-	-	1.323
SUM		13.417.577	69.035	70.358

NOTE 17 – GJELD TIL KREDIT TINSTITUSJONER OG INNSKUDD FRA OG GJELD TIL KUNDER

Gjeld og gjennomsnittlig rente 31.12	2018		2017	
Alle poster er i valuta NOK	Beløp	Rente	Beløp	Rente
Gjeld til kredittinstitusjoner				
Uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	51.855		30.891	
Med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	135.000		75.000	
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	186.855	1,57%	105.891	1,87%
Innskudd fra og gjeld til kunder				
Uten avtalt løpetid	1.848.562		1.722.337	
Med avtalt løpetid	1.220.250		922.508	
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	3.068.812	1,20%	2.644.845	1,20%

Den gjennomsnittlige effektive renten fremkommer som avkastning gjennom året fordelt på gjennomsnittlig beholdning.

Gjeld med avtalt løpetid til kredittinstitusjoner består av tre KFS-lån. KFS-lån med ISIN NO 001 0791114 utgjør 75 millioner kroner og har forfall 11.05.2020. De to øvrige utgjør 30 millioner kroner hver og har følgende ISIN NO 001 0806011, med forfall 17.09.2021 og ISIN NO 001 0820996, med forfall 11.05.2022.

NOTE 18 – FORDELING AV INNSKUDD FRA KUNDER PÅ SEKTORER, NÆRINGER OG GEOGRAFISKE OMRÅDER

	2018		2017	
	Beløp	%	Beløp	%
Innskudd				
Offentlig forvaltning	105.060	3,4	51.630	2,0
Lønnstakere og lignende	1.724.290	56,2	1.614.620	61,0
Utlandet				
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	5.681	0,2	601	0,0
Industriproduksjon	6.621	0,2	7.555	0,3
Bygg og anlegg	149.180	4,9	36.235	1,4
Varehandel, hotell/restaurant	69.523	2,3	76.109	2,9
Transport, lagring	38.969	1,3	27.677	1,0
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	470.727	15,3	374.790	14,2
Sosial og privat tjenesteyting	498.762	16,3	455.626	17,2
Sum innskudd	3.068.812	100,0	2.644.845	100,0

	2018		2017	
	Beløp	%	Beløp	%
Innskudd				
Oslo	2.206.377	71,9	1.853.808	70,1
Randsonen Oslo	663.366	21,6	658.271	24,9
Øvrig i landet	162.969	5,3	99.078	3,7
Utlandet	36.100	1,2	33.688	1,3
Sum innskudd	3.068.812	100,0	2.644.845	100,0

DRONNINGEN

Hva er vel mer naturlig enn at Bien lander der en dronning har slått seg ned? Dronning Mauds gate ligger sentralt ved Vikaterasse, gågaten med mange butikker og restauranter. Området er ikke helt fremmed for oss, Bien Sparebank har faktisk holdt til i Vika før. Fra 1962 til 1985 lå banken i Haakon VIIs gate. Nå har vi flyttet til gaten oppkalt etter hans kone, dronningen.

I bienes verden er det nemlig dronningen som er konge.

NOTE 19 – SERTIFIKAT- OG OBLIGASJONSLÅN OG ANSVARLIG KAPITAL

Lånetype/ISIN	Låneopptak	Forfall	Pålydende	Bokført verdi	Rente-betingelser
Sertifikatlån					
NO0010837453	27.11.2018	27.11.2019	60.000	60.000	1,64%
Obligasjonslån					
NO0010719537	04.09.2014	04.09.2019	100.000	100.000	1,97%
NO0010774235	14.09.2016	14.09.2020	95.000	95.000	2,38%
NO0010766587	02.06.2016	02.06.2021	70.000	70.000	2,64%
NO0010823990	11.06.2018	11.07.2023	75.000	75.000	1,99%
NO0010756745	27.01.2016	25.01.2019	50.000	50.000	2,52%
NO0010781107	19.12.2016	20.12.2021	100.000	100.000	2,58%
NO0010788938	14.03.2017	14.03.2022	75.000	75.000	2,33%
NO0010799349	27.06.2017	27.09.2022	70.000	70.000	2,23%
NO0010814007	12.01.2018	12.01.2023	100.000	100.000	2,02%
NO0010835382	30.10.2018	15.01.2024	75.000	75.000	2,04%
Over-/underkurs				1.064	
Sum obligasjonslån			870.000	871.064	

Fondsobligasjon					
NO0010811581	01.12.2017	01.12.2022	30.000	30.000	5,00%
Ansvarlig lån					
NO0010711047	15.05.2014	15.05.2019	40.000	39.983	3,28%
Sum ansvarlig lånekapital			70.000	69.983	

NOTE 20 – SPESIFIKASJON AV ANNEN GJELD

	2018	2017
Bankremisser	11	38
Betalingsformidling	566	1.183
Utbytte	13.100	9.000
Skyldige offentlige avgifter	287	288
Betalbar skatt	8.261	6.408
Skattetrekk	830	967
Leverandørgjeld	2.699	2.046
Annen gjeld ellers	5.159	2.481
Sum annen gjeld	30.911	22.410

NOTE 21 – EGENKAPITAL

	Annen EK	Overkursfond	Aksjekapital	Sum EK
Egenkapital 01.01.2018	54.785	124.646	150.444	329.874
Kostnader i forbindelse med kontantemisjon		-65		-65
Årsoppgjørdisposisjoner	19.706			19.706
Egenkapital 31.12.2018	74.491	124.581	150.444	349.515

NOTE 22 – KAPITALDEKNING

Banken har følgende målsettinger for kapitalstyring:

- Overholde myndighetskrav til kapitaldekning
- Sikre bankens evne til å fortsette som en solid frittstående bank
- Opprettholde en tilstrekkelig kapitalbase for å understøtte en sunn utvikling av bankens hovedvirksomhet, og at prisen på finansiering er på et akseptabelt nivå.
- For å oppnå målsettingene skal banken til enhver tid ha en kapitaldekning, en kjernekapitaldekning og en ren kjernekapitaldekning som oppfyller kravene med god margin. Dette inkluderer bankspesifikt pilar 2 påslag og egen styringsbuffer.

Banken har en tilstrekkelig kapitaldekning til å oppnå sine målsettinger.

	2018	2017
Innskutt Egenkapital	150.454	150.454
Overkursfond	124.571	124.636
Annen egenkapital	74.491	54.785
Sum egenkapital	349.516	329.874
Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse	-	-
Fradrag for immaterielle eiendeler	-	-552
Utsatt skatt	-	138
Fradrag for ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-39.456	-24.133
Sum ren kjernekapital	310.059	305.327

Fondsobligasjoner	30.000	30.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-	-3.017
Sum kjernekapital	340.059	332.311
Ansvarlig lånekapital	39.983	39.943
Fradrag for ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	0	-3.017
Sum tilleggskapital	39.983	36.927
Netto ansvarlig kapital	380.042	369.238

	2018	2017
Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)		
Stater		
Lokal regional myndighet	17.045	25.880
Offentlig eide foretak	-	-
Institusjoner	17.681	13.703
Foretak	71.573	111.122
Massemarked	-	-
Pantesikkerhet eiendom	1.589.000	1.345.781
Forfalte engasjementer	8.873	17.193
Obligasjoner med fortrinnsrett	24.171	15.446
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	7.605	1.825
Andeler i verdipapirfond	4.104	3.777
Egenkapitalposisjoner	34.952	32.946
Øvrige engasjementer	28.463	32.716
CVA-tillegg	-	-
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.803.466	1.600.389
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	151.118	138.202
Sum beregningsgrunnlag	1.954.584	1.738.591
Kapitaldekning	19,44 %	21,24 %
Kjernekapitaldekning	17,40 %	19,11 %
Ren kjernekapitaldekning	15,86 %	17,56 %

Konsolidering av samarbeidende grupper

Fra 01.01.2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper. Banken har en eierandel på 1,08 % i Eika Gruppen AS og på 1,2 % i Eika Boligkreditt AS.

	2018
Ren kjernekapital	351.339
Kjernekapital	390.882
Ansvarligkapital	440.320
Beregningsgrunnlag	2.389.209
Kapitaldekning i %	18,43%
Kjernekapitaldekning	16,36%
Ren kjernekapitaldekning i %	14,71%
Uvektet kjernekapitalandel i %	6,46%

NOTE 23 – LIKVIDITETSRISIKO

Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittrammer. I tabellen nedenfor er kasse-/driftskreditt tatt med under kolonne 3-12 mnd.

Banken har i praksis ansvaret for en betydelig likviditetsrisiko og forsøker bevisst å redusere likviditetsrisikoen på kort og lang sikt. Etablerte ordninger med lån i Norges Bank, trekkrettigheter, obligasjons- og sertifikatlån i finansmarkedet er nødvendig kapitalkilder for å fylle likviditetsgapet mellom utlån og normale kundeinnskudd. Det er også avtalt lån via store norske kredittinstitusjoner. Med bakgrunn i det til tider usikre finansmarkedet, har norske myndigheter etablert ulike tiltakspakker for bankene. Banken vil benytte muligheten til å skaffe langsiktig kapital via obligasjonslån og/eller finansinstitusjoner, eller overføre deler av utlånsporteføljen til Eika Boligkreditt. For omtale av likviditetsrisiko vises til note 1.

Tabellen nedenfor viser oversikt over forfall på eiendeler og gjeld.

	< 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Kont./fordringer sentralbanker	-	-	-	-	-	58.718	58.718
Utlån/fordringer til kred.inst.	-	-	-	4.050	-	38.026	42.076
Utlån til kunder	21.016	82.246	456.420	311.862	3.074.242	-9.000	3.936.786
Obligasjoner/sertifikater	-	61.047	91.322	292.918	-	311	445.598
Aksjer	-	-	-	-	-	90.880	90.880
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	9.868	9.868
Sum eiendeler	21.016	143.293	547.742	608.831	3.074.242	188.804	4.583.928
Gjeld til kredittinstitusjoner.				135.000		51.855	186.855
Innskudd fra kunder	231.697	672.344	307.279	8.929		1.848.562	3.068.812
Obligasjonsgjeld	50.000		160.000	586.064	75.000	-	871.064
Ansvarlig lån	-	-	-	30.000	-	-	30.000
Fondsobligasjoner	-	39.983	-	-	-	-	39.983
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	37.699	37.699
Egenkapital	-	-	-	-	-	349.516	349.516
Sum gjeld og egenkapital	281.697	712.327	467.279	759.993	75.000	2.287.631	4.583.928

Kasse-, drifts- og rammekreditter er klassifisert som lån med løpetid under 1 måned. For nedbetalingslån er avdraget fordelt etter forfallsstruktur. Innskudd fra kunder uten avtalt løpetid er klassifisert som en gjeldspost uten løpetid. LCR er pr 31.12.18 beregnet til 102 %.

NOTE 24 – RENTERISIKO

Banken har ikke renterisiko på innskudd og utlån i og med at banken i liten grad yter lån eller innskudd med fast rente. Det vil si at rentereguleringstidspunktene for innskudd og utlån kan være sammenfallende. Renterisikoen er derfor knyttet til bankens obligasjonsportefølje. Durasjonen på sertifikat- og obligasjonsporteføljen var ved årsskiftet 0,15.

Bankens styre har fastsatt maksimale rammer for bankens renterisiko og handel med verdipapirer. Styret har fastsatt en durasjon på maksimalt 0,4 som total renteesponering i sertifikat- og obligasjonsporteføljen. Det foretas løpende kontroll av at virksomheten holdes innenfor disse rammer.

	< 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	Uten rente-binding	Sum
Kont./fordringer på Sentralbanker	-	-	-	-	-	58.718	58.718
Utlån/fordringer til kred.inst.	-	-	-	-	-	42.076	42.076
Utlån til kunder	-	-	6.320	16.710	16.994	3.896.762	3.936.786
Obligasjoner/sertifikater	108.365	326.917	10.006	-	-	311	445.599
Aksjer	-	-	-	-	-	90.880	90.880
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	9.868	9.868
Sum eiendeler	108.365	326.917	16.326	16.710	16.994	4.107.616	4.583.928
Gjeld til kredittinstitusjoner						186.855	186.855
Innskudd fra kunder	79.499	94.469	128.876	13.365		2.752.603	3.068.812
Obligasjonsgjeld	300.000	511.064	-	60.000	-	-	871.064
Ansvarlig lån		30.000				-	30.000
Fondsobligasjoner		39.983				-	39.983
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	37.699	37.699
Egenkapital	-	-	-	-	-	349.516	349.516
Sum gjeld og egenkapital	379.499	675.516	128.876	73.365	-	3.326.672	4.583.928

NOTE 25 – NØKKELTALL

Nøkkeltall (annualisert der ikke annet er spesifisert)	2018	2017
Kostnader i % av inntekter	57,7 %	67,3 %
Rentemargin justert for inntekter fra pengemarkedsfond	1,74 %	1,65 %
Resultatført tap i % av utlån	0,01 %	-0,16 %
Innskuddsdekning	77,8 %	79,3 %
Andre inntekter i % av totale inntekter eks gevinst av verdipapirer	13,2 %	14,3 %
Soliditet inkl. årets overskudd	7,62 %	8,46 %
Kapitaldekning	19,4 %	21,2 %
Kjernekapitaldekning	17,4 %	19,1 %
Ren kjernekapitaldekning	15,9 %	17,6 %
Egenkapitalavkastning etter skatt annualisert	9,47 %	8,4 %

KONTANTSTRØMANALYSE – DIREKTE METODE

Tall i tusen kroner	2018	2017
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Netto utbetaling av lån til kunder	-608.546	-297.485
Renteinnbetalinger på utlån til kunder	122.874	107.595
Overtatte eiendeler	-	1.710
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	423.967	211.781
Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	-35.931	-31.892
Netto inn-/utbetaling av lån fra kredittinstitusjoner/innskudd i kredittinstitusjoner	23.411	26.209
Renteutbet. på gjeld til kredittinstitusjoner/renteinnbet. på innskudd kredittinstitusjoner	495	312
Endring sertifikat og obligasjoner	-35.919	-37.176
Renteinnbetalinger på sertifikat og obligasjoner	6.770	6.480
Netto provisjonsinnbetalinger	11.057	10.347
Verdiendring på finansielle instrumenter og valuta	-593	-521
Netto inn-/utbetaling kortsiktige investeringer i verdipapirer	-142	-
Utbetalinger til drift	-45.347	-52.919
Betalt skatt	-7.658	-7.057
A Netto likviditetsendring fra operasjonelle aktiviteter	-145.562	-62.616
Kontantstrøm fra investeringer		
Investering i varige driftsmidler	-	-3.259
Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	-	-
Langsiktige investeringer i aksjer	-15.376	-3.740
Innbetaling fra salg langsiktige investeringer i aksjer	7.568	5.093
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	4.502	4.390
B Netto likviditetsendring investering	-3.306	2.484
Kontantstrømmer fra finansiering		
Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	150.446	35.759
Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-16.282	-14.973
Netto inn-/utbetaling av lån fra kredittinstitusjoner	60.000	-70.000
Netto endring av gjeld fra kredittinstitusjoner	-2.007	-
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	40	-1.968
Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall ansvarlige lån	-2.602	5.095
Renteutbetalinger på ansvarlige lån	150.446	-3.339
Kontantemisjon	-	70.989
Utbytte til egenkapitalbeviserne	-9.000	-2.000
C Netto likviditetsendring finansiering	180.595	19.564
A + B + C Netto endring likvider i perioden	31.727	-40.568
Likviditetsbeholdning 1.1	65.017	105.586
Likviditetsbeholdning 31.12	96.744	65.017
Likviditetsbeholdning spesifisert:		
Kontanter og fordringer på Norges Bank	58.718	58.039
Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid	38.026	6.978
Likviditetsbeholdning	96.745	65.017

VIRKSOMHETEN

Generalforsamling

Øverste myndighet i Bien Sparebank ASA er generalforsamlingen som representerer bankens aksjonærer. Ordinær generalforsamling skal i henhold til vedtektene avholdes innen utgangen av mars hvert år

Innkalling og påmeldingsskjema sendes aksjonærene og publiseres på bankens nettside senest 14 dager før generalforsamlingsdatoen. Styret har rett til å være til stede og uttale seg på møter i generalforsamlingen. Styrets leder og administrerende direktør har plikt til å være til stede med mindre det foreligger gyldig forfall.

Valgkomite

Valgkomitéen består av fire medlemmer, hvorav to er valgt av Sparebankstiftelsen Bien, et medlem valgt av øvrige aksjonærer og et valgt av de ansatte. Valgkomitéen arbeider etter særskilt instruks og gjennomfører egnethetsprøving av kandidater iht. Finanstilsynets forskrift og egen instruks.

Medlemmer i valgkomitéen
Hans Eid Grøholt, leder
Lars Martin Lunde
Christian Von Trepka
Renate Roll, ansattes representant

Styrets sammensetning

Styret består av 7 medlemmer som velges av generalforsamlingen. 2/3 av aksjonærvalgte styremedlemmer velges av generalforsamlingen. Ved valg av resterende 1/3 aksjonærvalgte styremedlemmer (minimum 2) kan ikke en aksjeeier som eier mer enn 50 % av aksjene i Selskapet, eller kontrollerer mer enn 50 % av stemmene på generalforsamlingen, avgi stemme.

Generalforsamlingen er forpliktet til å sørge for at gruppene av aksjonærvalgte styremedlemmer som velges separat, i henhold til valgreglene ovenfor, hver for seg oppfyller krav om kjønnsrepresentasjon, jf. allmennaksjeloven § 6-11 a.

Ett av styrets valgte medlemmer og en observatør, med personlige varamedlemmer, skal være ansatt i Selskapet. For de øvrige valgte styremedlemmer velges 2 varamedlemmer.

Samtlige styremedlemmer velges for to år av gangen. Styret har det overordnede ansvar for forvaltning av banken, og skal gjennom banksjefen sørge for forsvarlig drift og organisering av virksomheten. Styret skal videre påse at banken har etablert betryggende kontroll og at bankens kapitalsituasjon er forsvarlig i forhold til omfang og risiko. Rapportering av risikostyring og internkontroll, bankens kapitalplan og ICAAP, gjennomføres etter Finanstilsynets forskrifter.

STYREMEDLEMMER	VARAMEDLEMMER
Bendik Falch-Koslung, leder	Egil-Arne Skaun Knutsen
Anlaug Johansen, nestleder	Elisabeth Ulleberg
Andreas Thorsnes	Hans Håkon Nysetvoll, ansattes representant
Lars Weyer-Larsen	
Hege Iren Solberg	
Hege Iren Solberg	
Nina Telle, ansattes representant	

Styrets arbeidsmetodikk

Styret arbeider etter en vedtatt styreinstruks som klargjør ansvar og arbeidsoppgaver for styret, banksjefens arbeidsoppgaver og plikter overfor styret samt regler for møteinnkalling og møtebehandling. Styrearbeidet gjennomføres etter en årsplan som dekker alle oppgaver fastsatt i lover, forskrifter, myndighetskrav og vedtekter. Styret har vedtatt egen instruks for banksjef.

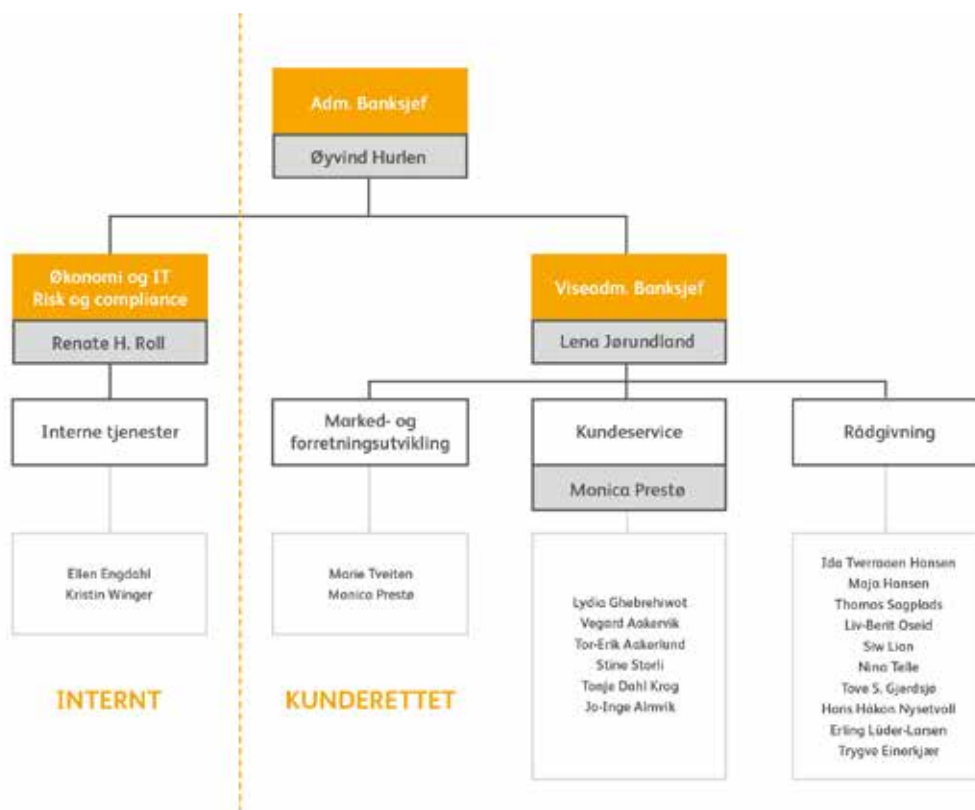
Som en del av årsplanen foretar styret en evaluering av sin arbeidsform og kompetanse i forhold til kompleksiteten i virksomheten og myndighetskrav. I tillegg gjennomfører styret en årlig evaluering av daglig leder.

Iht. lovkrav er det vedtektsfestet at det samlede styre utgjør revisjonsutvalget. Kompetansen i styret gjenspeiler det lovpålagte krav til kompetanse hos medlemmer i et revisjonsutvalg.

Bankens ledelse

Bankens formelle ledergruppe består av Adm. banksjef Øyvind Hurlen og Viseadm. banksjef Lena Jørundland. I tillegg har banken en utvidet ledergruppe bestående av Økonomisjef/Risk og Compliance Renate Roll og Salgsleder Monica Prestø, som hver bidrar til driften av banken med sitt fagansvar men innehar ikke fullmakter til å ta forretningsmessige beslutninger.

Adm. banksjef leder banken etter egen instruks vedtatt av styret. Instruksen klargjør daglig leders rammer for daglig ledelse, og samhandlingen med styret og styrets leder. Styret fastsetter godtgjørelse til adm.banksjef i forbindelse med den årlige evalueringen. Adm.banksjef og andre ledende ansatte inngår i bankens bonusordning som er lik for alle og gis etter kriterier fastsatt av styret. Oversikt over godtgjørelse til ledelsen inngår i note 7. Viseadm. banksjef er Adm. banksjefs stedfortreder. Organisering av bankens virksomhet fremgår organisasjonskartet nedenfor:

Risikostyring og internkontroll

Styret følger opp risikostyringen i banken gjennom kvartalsvis regnskaps- og risikorapportering, og foretar årlig en grundig gjennomgang av risikostyring og internkontroll med basis i banksjefs bekreftelse av den årlige internkontrollen. Bien Sparebank har ikke opprettet egen internrevisjon. Uavhengig bekreftelse av bankens risikostyring og internkontroll gjennomføres derfor av ekstern revisor. Styret og ledelsen i banken gjennomgår årlig bankens overordnede retningslinjer for styring og kontroll, og gjennomfører en prosess for å kartlegge totalt kapitalbehov i forhold til bankens risikoprofil. Denne prosessen dokumenteres i egen rapport og offentliggjøres når denne foreligger.

Revisor

Revisor presenterer årlig en plan for revisjonsarbeidet til daglig ledelse. Revisor møter styret minst to ganger i året, en i forbindelse med styrets behandling av årsregnskapet, og på et av møtene gjennomføres samtale mellom styret og revisor uten ledelsens nærvær. Revisor benyttes til ordinær finansiell revisjon og eventuell rådgivning i den sammenheng. I tillegg benyttes revisor til uavhengig bekreftelse av risikostyring og internkontroll. Engasjert revisor er RSM AS.

Til generalforsamlingen i Bien Sparebank ASA

Filipstad Brygge 1.0252 Oslo
Pb 1312 Vika, 0112 Oslo
Org.nr: 982 316 588 MVA

T +47 23 1142 00
F +47 23 1142 01

www.rsmnorge.no

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Bien Sparebank ASAs årsregnskap som viser et overskudd på kr 32 806 000. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noteopplysninger til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2018, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD

AUDIT | TAX | CONSULTING

RSM Norge AS is a member of the RSM network and trades as RSM. RSM is the trading name used by the members of the RSM network. Each member of the RSM network is an independent accounting and consulting firm which practices in its own right. The RSM network is not itself a separate legal entity in any jurisdiction.

RSM Norge AS er medlem av/is a member of Den norske Revisorforening.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav

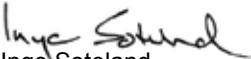
Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 12. februar 2019
RSM Norge AS

Inge Soteland
Statsautorisert revisor

VÅRE VERDIER

B - I - E - N

BETYDNINGSFULL

Vi skal utgjøre en forskjell for kundene våre.

INNOVATIV

Kundene skal oppleve at vi er innovative og fremtidsrettede gjennom gode og effektive løsninger.

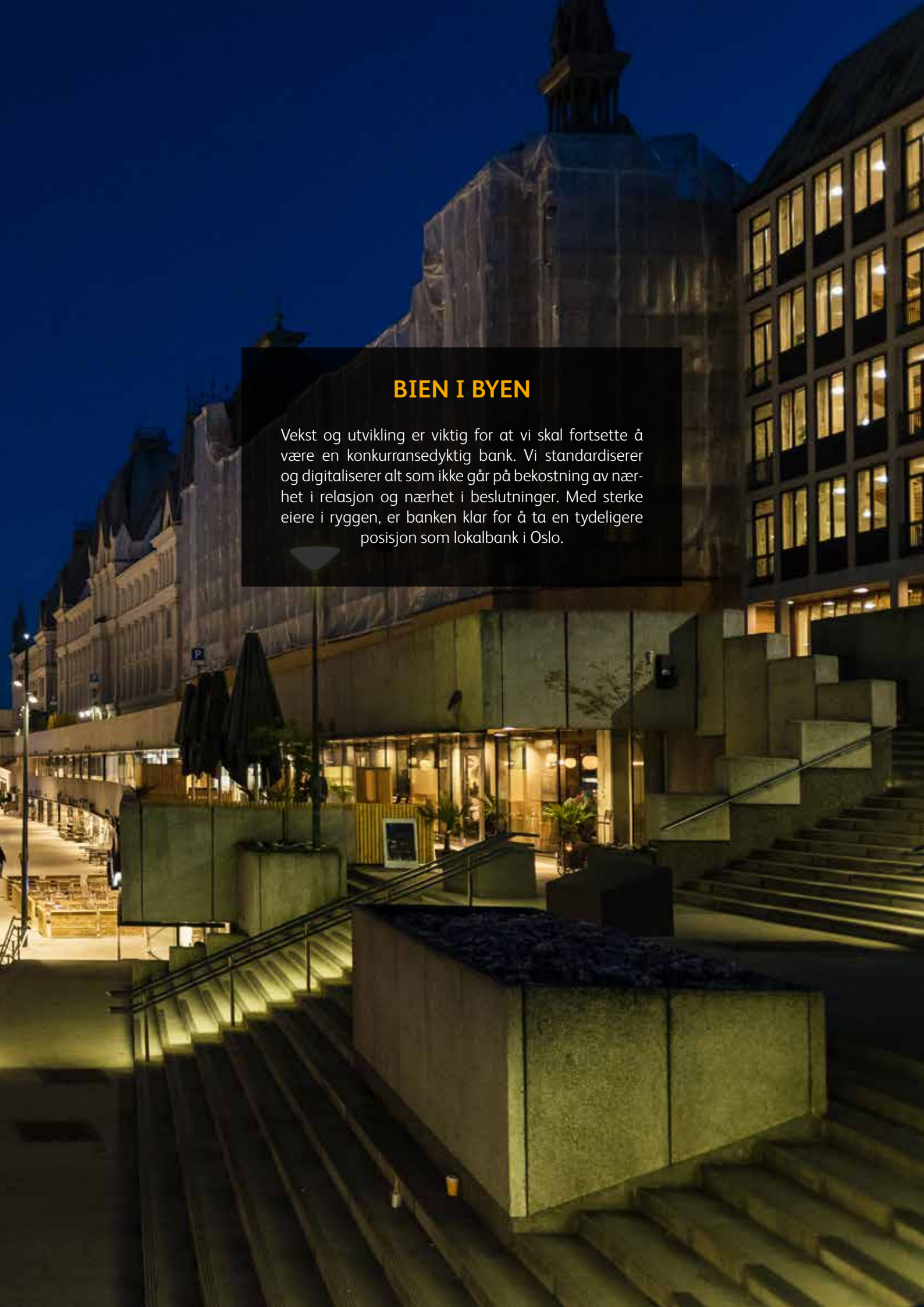
ENGASJERT

Kundene skal oppleve ekte interesse og engasjement gjennom en relevant og kompetent rådgivning.

NÆR

Vi evner å sette oss i kundens sted, være løsningsorienterte og tilgjengelige på kundens premisser.

A nighttime photograph of a city street. In the background, a large, historic building with a dark, ornate roof and many windows is visible. The building's facade is partially covered in scaffolding and white protective sheeting. To the right, a modern building with a grid of lit windows stands out against the dark sky. In the foreground, a wide set of concrete stairs leads up towards the buildings. The stairs are illuminated by warm, yellow lights. A black metal railing runs along the side of the stairs. A small, dark, rectangular planter box sits on the stairs. The overall scene is a mix of old and new architecture, with a warm, urban atmosphere.

BIEN I BYEN

Vekst og utvikling er viktig for at vi skal fortsette å være en konkurransedyktig bank. Vi standardiserer og digitaliserer alt som ikke går på bekostning av nærhet i relasjon og nærhet i beslutninger. Med sterke eiere i ryggen, er banken klar for å ta en tydeligere posisjon som lokalbank i Oslo.

Bien Sparebank ASA
Dronning Mauds gate 11, 0250 Oslo
P.B. 6790 St. Olavs plass, 0130 Oslo
Tlf (+47) 91 50 24 36

www.bien.no